

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1961. november 17.

bb 1. az 1963. évi naptárak és kalendáriumok engedélyezése

k vt/tm szb sr

1961. november 17.

az országos tervhivatal elnökének utasítására az 1963. évre megjelenő nyomdai uton előállított, bármilyen alakban készülő, kereskedelmi forgalomba kerülő, vagy ajándékozási célt szolgáló naptárak és kalendáriumok kiadására a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságától /budapest, 5. kerület szalai utca 10-14/ 1961. december 10-ig engedélyt kell kérni. a határidő után beérkező kéréseket a kiadói főigazgatóság nem veszi figyelembe. /mti/

bb 2. a sejtek titka - miért nem türi az élő szervezet a szövetek és szervek átültetését?

i ms/gk szb sr

1961. november 17.

törő Imre akadémikus, a budapesti orvostudományi egyetem rektora székfoglaló előadásában olyan alapvető biológiai folyamatokat világított meg sejtteni szempontból, amelyeknek tisztázása a gyakorlati orvostudomány érdekében is rendkívül fontos.

a sebészetnek nagy problémája, hogyan lehetne a baleset vagy betegség folytán elpusztult szerveket, szöveteket élő szervek, szövetek átültetésével pótolni. ennek akadálya az úgynevezett biológiai specificitás. ez azt jelenti, hogy a különböző fajok, fajták és egyedek is egymástól eltérő fizikai-kémiai szerkezetiük. ezért szervezetük egyes részletei a másikat nem helyettesíthetik. ez a mélyreható különbség még sejteikre is jellemző. ha egy hiányzó szervet vagy szövetet átültetéssel akarnak pótolni, akkor a tapasztalatok szerint a befogadó szervezet éppúgy védekezik ellene, mint más idegen anyag ellen, gyulladás képződik és a szervezet végül is kiveti magából az idegen szövetet. egyedül a vérátömlesztés mondható sikeres szövetátültetésnek, de előbb ennek is ki kellett dolgozni a tudományos alapjait, tisztázni kellett a vérfehérjék specificitását, ami a vércsoportok megállapításához vezetett. ezen a téren is vannak azonban még megoldatlan problémák.

figyelemre méltó jelenség, hogy az embrióban, amely még egységes, nem differenciálódott szövet, nincs meg a felnőtt szervezetben tapasztalható ellenállás az idegen szövetekkel szemben. sőt, az embrionális szövet átültetését a felnőtt szervezet is eltüri.

/folyt. köv./

bb 2. /a sejtek titka -... folyt./- szb

az a tulajdonság tehát, amelynek fogva a szervezet megéri, hogy a másik szövet idegen-e vagy sem, nyilván a fejlődés alatt alakul ki, hasonlóképpen a fejlődés során alakulnak ki az embrionális szövetből azok a szövetek, amelyeket a másik szervezet már idegennek érez és védekezik ellenük. ezért a biológusok a legmodernebb kísérleti eszközökkel azt a kérdést vizsgálják, változnak-e maguk/sejtek a fejlődés során, sikerült kimutatniuk, hogy változások következnek be a sejtmag kémiai szerkezetében és a sejtplazmában is. a sejtnak ezek a változásai szoros összefüggésben vannak a szervezet fejlődésével, a különböző szervek, szövetek kialakulásával. a sejtmag szerkezetének megváltozása szükséges ahhoz, hogy az embrióban megkezdődjenek a szervek, szövetek kifejlődése, a normális fejlődés megkívánja azt is, hogy a kromoszómák megfelelő összetételben legyenek. a fejlődés során megkezdődik az egyén és az egyes szervek specifikus fehérjéinek szintézise is, amelyben a plazmának van fontos szerepe. a kialakuló szervek és specifikus fehérjék kölcsönös kapcsolata hozza létre és tartja fenn a specifitást, más szóval a szöveti eltéréseket.

az alapvető biológiai folyamatok tehát a sejtől indulnak ki, ezért érthető, hogy a kísérleti sejttenyésztés az utóbbi időkben világszerte nagy fejlődésnek indult. /mti/

bb 3. új szárnyépületekkel bővítik a szabadság szállót - jövőre az Astoria melletti üres telken is megkezdik az építkezést

1 sb/tr szb vg

1961. november 17.

Budapest új középületeinek legnagyobb részét a 41-es építőipari vállalat munkásai építik. sok munkájuk áthozódik jövőre, de már megkezdtek az új feladatok előkészítését is. a főváros idegenforgalmának fejlesztésére a jövő évben sor kerül a szabadság szálló bővítésére. a meglévő épületet új épületszárnyakkal fogják közre, s ezzel csaknem megháromszorozzák a szállodai szobák számát. a tavasszal lebontják a baross téren a rákóczi ut és a rottenbiller utca közötti földszintes üzletet, hogy szabaddá tegyék az új épületszárnyak helyét. az építkezés előrelátásán 1963-64-ben fejeződik be. a vállalat dolgozói tárgyalásokat kezdtek az Astoria szálló fejlesztéséről is. ennek alapján a szomszédos magyar utcai fogház terek felhasználásával az Astoriát is új toldalékpépülettel bővítik, s a jövő évben fognak hozzá az építkezéshez. /mti/

- 2 -

bb 4. Tizenhat nagyadó vietnammak, 55 urh adó jogszűrlésére - fejlődik a magyar rádióadó export

1 ki/ki-um ki

1961. november 17.

Híradástechnikai iparunk gyors fejlődése nyomán, számos olyan termékkel rendelkezik, amely felveszi a versenyt a nagy nyugati cégek gyártmányaival is. ezek közé tartoznak többek között a rádió nagyadók, amelyek hosszú-, közép- és rövidhullámú sugároznak műsori, valamint a néhány éve kifejlesztett ultrarövidhullámú adók.

Nagyadó gyártásunk fejlettségét bizonyítja, hogy má már egész országok többféle adóigényét is ki tudja elégíteni. például a múlt évben kapott jelentős rendelés, amely a vietnami demokratikus köztársaság rádióadó hálózatának kiépítését segíti. a magyar adócsőgyár a megrendelés alapján két év alatti 10 különböző teljesítményű adót készít. az idén négy egyenként öt kilowattos műsorszórót - amelyek egyben táviratok vezeték nélküli továbbítását is lehetővé teszik - adták át. most csomagolják és november végén küldik el a hasonló rendeltetésű 50/80 kilowattos berendezést, amely a tizenhat között a legnagyobb. az év végéig újabb két öt kilowattos adót, jövőre pedig 9 különböző teljesítményű adóberendezést szállítanak vietnamba. a német demokratikus köztársaságnak három adót küldenek ebben az évben.

a „fiatal” ultrarövidhullámú adógyártás rövid idő alatt ugyancsak jelentős piacot szerzett. a budavox híradástechnikai külkereskedelmi vállalat többek között most teljesítette a legnagyobb jugoszláv megrendelést, amelynek alapján összesen ötvenöt 1 és 0.250 kilowattos ilyen adót szállított. ugyancsak jugoszláv megrendelésre még az idén 64 urh vevő berendezést is készítenek, amelyek az egyes adók műsorának vételéhez, továbbításához szükséges relé hálózat kiépítésére alkalmasak.

különösen a nagyadónál a fejlesztés legújabb eredményeként tovább fejlődik rádióadó exportunk. a szakembereink többek között korszerű kétcsatornás adót állítottak elő, s megoldották az adócsövek gazdaságos hűtését, az adók méretének és súlyának csökkentését. a műszaki eredmények hatására újabb piacokat teremt. így többek között a szovjetunióból, Kubából és a német demokratikus köztársaságból érdeklődnek nagyadónk iránt. /mti/

- 3 -

bb 2. /a sejtek titka -... folyt./- szb

az a tulajdonság tehát, amelynél fogva a szervezet megérzi, hogy a másik szövet idegen-e vagy sem, nyilván a fejlődés alatt alakul ki, hasonlóképpen a fejlődés során alakulnak ki az embrionális szövetből azok a szövetek, amelyeket a másik szervezet már idegennek érez és védekezik ellenük, ezért a biológusok a legmodernebb kísérleti eszközökkel azt a kérdést vizsgálták, változnak-e maguk/sejtek a fejlődés során, sikerült kimutatniuk, hogy változások következnek be a sejtmag kémiai szerkezetében és a sejtplazmában is. a sejtek ezek a változásai szoros összefüggésben vannak a szervezet fejlődésével, a különböző szervek, szövetek kialakulásával, a sejtmag szerkezetének megváltozása szükséges ahhoz, hogy az embrióban megkezdődjék a szervek, szövetek kifejlődése, a normális fejlődés megkívánja azt is, hogy a kromoszómák megfelelő összetételben legyenek, a fejlődés során megkezdődik az egyén és az egyes szervek specifikus fehérjéinek szintézise is, amelyben a plazmának van fontos szerepe, a kialakuló szervek és specifikus fehérjék kölcsönös kapcsolata hozza létre és tartja fenn a specificitást, más szóval a szöveti eltéréseket.

az alapvető biológiai folyamatok tehát a sejtből indulnak ki, ezért érthető, hogy a kísérleti sejt kutatás az utóbbi időkben világszerte nagy fejlődésnek indult. /mti/

bb 3. új szárnyépületekkel bővítik a szabadság szállót - jövőre az astoria melletti üres telken is megkezdik az építkezést

i sb/tr szb/vg

1961. november 17.

Budapest új középületeinek legnagyobb részét a 41-es építőipari vállalat munkásai építik, sok munkájuk áthúzódik jövőre, de már megkezdik az új feladatok előkészítését is, a főváros idegenforgalmának fejlesztésére a jövő évben sor kerül a szabadság szálló bővítésére, a meglévő épületet új épületszárnyakkal fogják közre, s ezzel csaknem megháromszorozzák a szállodai szobák számát, a tavasszal lebontják a baross téren a rakóczi ut és a rottenbiller utca közötti földszintes üzletet, hogy szabaddá tegyék az új épületszárnyak helyét, az építkezés előrelátnatán 1963-64-ben fejeződik be, a vállalat dolgozói tárgyalásokat kezdték az astoria szálloda fejlesztéséről is, ennek alapján a szomszédos magyar utcai foghíjas telkek felhasználásával az astoriát is új töldeleképülettel bővítik, s a jövő évben fognak hozzá az építkezéshez. /mti/

- 2 -

bb 4. tizenhat nagyadó vietnammal, 55 urn adó jugszlávián fejlődik a magyar rádióadó export

i kf/rt-am ki

1961. november 17.

híradástechnikai iparunk gyors fejlődése nyomán, számos olyan termékkel rendelkezik, amely felveszi a versenyt a nagy nyugati cégek gyártmányaival is, ezek közé tartoznak többek között a rádió nagyadók, amelyek hosszú-, közép- és rövidhullámú sugároznak műsört, valamint a néhány éve kifejlesztett ultrarövidhullámú adók.

nagyadó gyártásunk fejlettségét bizonyítja, hogy ma már egész országok többfajta adóigényét is ki tudja elégíteni, például a múlt évben kapott jelentős rendelés, amely a vietnami demokratikus köztársaság rádióadó hálózatának kiépítését segíti, a magyar adócsőgyár a megrendelés alapján két év alatt 10 különböző teljesítményű adót készített, az idén négy egyenként öt kilowattos műsorszórót - amelyek egyben táviratok vezetéknélküli továbbítását is lehetővé teszik - adták át, most csomagolják és november végén küldik el a hasonló rendeltetésű 50/80 kilowattos berendezést, amely a tizenhat közül a legnagyobb, az év végéig újabb két öt kilowattos adót, jövőre pedig 9 különböző teljesítményű adóberendezést szállítanak vietnamba, a német demokratikus köztársaságnak három adót küldenek ebben az évben.

a „fiatal”, ultrarövidhullámú adógyártás rövid idő alatt ugyancsak jelentős piacot szerzett, a budavox híradástechnikai külkereskedelmi vállalat többek között most teljesítette a legnagyobb jugszláv megrendelést, amelynek alapján összesen ötvenöt 1 és 0,250 kilowattos ilyen adót szállított, ugyancsak jugszláv megrendelésre még az idén 64 urn vevő berendezést is készítenek, amelyek az egyes adók műsorának vételéhez, további társához szükséges relé hálózat kiépítésére alkalmasak.

különösen a nagyadónál a fejlesztés legújabb eredményeként tovább fejlődik rádióadó exportunk, a szakembereink többek között korszerű kétsatornás adót állítottak elő, s megoldották az adócsövek gazdaságos hűtését, az adók méretének és súlyának csökkentését, a műszaki eredmények hatására újabb piacokat teremt, így többek között a szovjetunióból, kubából és a német demokratikus köztársaságból érdeklődnek nagyadónk iránt. /mti/

- 3 -

bb 5. százezer karácsonyfa a kisalföldi erdőkből

vid ká/j-lm

1961. november 17.

a kisalföldi állami erdőgazdaság erdőszeteiben 600.000, három-nyolc éves fenyőfa közül választják ki azt a százezret, amelyet az idei karácsonyra vágnak ki. összesen 150.000 folyóméter karácsonyfát szállítanak az ország különböző tájaira. a kivágásra kerülő fenyőket gondosan kiválogatják, hogy csak szép formásak kerüljenek piacra. a legkisebb karácsonyfa 60 centiméter, a legnagyobb pedig 3 méter magas lesz. megtették a műszaki előkészületeket is: motoros fűrészeket szereztek be, rendbehozták a szállítóeszközöket. a vágást december elsején kezdik, s az első szállítmányt december 5-én indítják utnak győr, komárom és fejér megye városaiba és falvaiba. /mti/

- 4 -

bb 6. hétszázán végeznek az idei oktatási évben a felsőfoku tanítóképzőkben - a harmadéves tanítójelöltek szakgyakorlatának tapasztalatai

i vt/ke/m/sr

1961. november 17.

az érettségire épülő felsőfoku tanítóképzőink 1959-ben kezdtek meg működésüket. az új típusú intézmények oktató-nevelő munkájában már érvényesül az az elv, hogy a pedagógusképzésben is kerüljön egymással szorosabb kapcsolatba az elmélet és a gyakorlat. ebből a célból vesznek részt a képzők harmadéves hallgatói egy iskolai féléven át szakgyakorlaton. ezt az időt általában falusi, községi iskolákban töltik. a tanítójelöltek az alsó tagozatu osztályok mindegyikében egy-egy hónapig foglalkoznak a gyerekekkel.

a harmadéves képzősök szakgyakorlatának eddigi tapasztalatairól a művelődésügyi minisztérium illetékes osztályán tájékoztatták az mti munkatársát. elmondották: a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy jó a szakgyakorlaton résztvevők felkészültsége. az a vélemény, hogy mind általános, mind pedagógiai műveltség tekintetében megfelelnek a követelményeknek. az iskolák messzemenően segítik a szakgyakorlatos fiatalokat, akik az ifjúsági szervezetek munkájába is bekapcsolódnak. a tanítójelöltektől a képzőkbe érkező levelek egybehangzóan arról tanuskodnak, hogy mindenütt baráti légkör veszi körül őket, valóban otthon érzik magukat abban a faluban, községben, ahol szakgyakorlatukat folytatják. kitűnik a levelekből az is, hogy gyakorlat közben ismerik meg igazán a pedagógus pályát, a nevelői hivatás szépségét, fontosságát.

a felsőfoku képzőkben ebben az oktatási évben 700 fiatal fejezi be tanulmányait. közülük sokan elhatározták, hogy falura mennek majd tanítani.

/mti/

8.50

9.10

- 5 -

bb 7. elkészült a budapesti kisz-bizottság 1961-62 évi kulturális programja - ifjúsági klubokat alakítanak a művelődési otthonokban

i lv/gg/m/sr

1961. november 17.

elkészült a kisz budapesti bizottságának 1961-62 évi kulturális programja. a fiatalok szem előtt tartják a 8. világifjúsági találkozó előkészítését, vagy a kulturális szemléket a béke és barátság jegyében rendezik. különböző művészeti ágakban bemutatják a szomszédos népek és az ázsiai, afrikai országok tánc és dal hagyományait is.

az 1961-62-es évben tovább szélesítik a józsef attila olvasómozgalmat. a kerületek és a nagyobb fővárosi üzemek könyvtáraiban külön „ifjúsági részlegeket”, noznak létre. a jövő év elején tanfolyamokon képezik ki azokat a kisz aktivistákat, akik a kerületekben és az üzemekben a józsef attila olvasómozgalommal foglalkoznak.

az öntevékeny művészeti ágak közül elsősorban az irodalmi színpadokat fejlesztik. a kisz budapesti bizottsága a fővárosi tanács népművelési osztályával együttesen kidolgozza az ifjúsági irodalmi színpadok működési tervét. 1962 februárjában a szakszervezetek budapesti tanácsával és a fővárosi tanáccsal megrendezik az irodalmi színpadok fesztiválját, s az országos bemutatókon azok a csoportok vesznek majd részt, amelyek a budapesti elődöntőkön a legjobb eredményt érik el.

a múlt évi tapasztalatok azt mutatják, hogy a fiatalok körében a középiskolákban és az üzemekben egyaránt igen népszerűvé váltak a szavalóversenyek. a művészeti csoportokban egyre többen azok lépnek fel versmondókékként. figyelembe véve az eddigi tapasztalatokat, valamint azt, hogy e művészeti ágak is egyre nagyobb a közönségsikere, elhatározták, hogy jövő év májusában a fővárosban szavalóversenyt rendeznek. hosszú évek után ugyan-csak tavasszal kerül sor a fiatal előadóművészek közreműködésével, az ifju költők estjére is. a 8. világifjúsági találkozó tiszteletére, a nem hivatásos költők és írók részére a kisz budapesti bizottsága irodalmi pályázatot hirdet, s gondoskodik arról is, hogy a beérkezett művek közül a legjobbak nyomtatásban is megjelenjenek.

/folyt.köv./

8.57

- 6 -

/elkészült a ... 1. folyt./ m

bb.7.

az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a kerületi és az üzemi művelődési otthonokban nem gondoskodtak eléggé az ifjúság szórakoztatásáról. a kisz budapesti bizottsága a fővárosi tanáccsal, valamint a szakszervezettel történt megegyezés alapján most határozatot hozott, hogy a kulturházakon belül létre kell hozni az ifjúsági klubokat. ezek irányítására klubvezetőket választanak, s azokat esti tanfolyamokon képezik ki.

/mti/

bb 8. az ötéves terv idején: az ország majdnem minden részén 40-50 kilométeres körzetben szervizjavító állomás lesz, sorozatban készíti a szerviz-berendezéseket a cinkotai autóalkatrészgyár, két új vidéki nagyjavító építésével tehermentesítik a budapestieket

i hb/j/sze/m/ki

1961. november 17.

az ötéves terv előírja, hogy „az ország személyautóállományának fejlesztésére öt év alatt 47.000 személy-gépkocsit kell beszerezni,, s ugyanakkor meghatározza azt is, hogy „harminc korszerű szervizállomást és hetven forgalmi és javítótelepet kell létesíteni,, ennek jelentőségét a közlekedés- és postaügyi minisztérium autófenn tartó ipari tröszt vezetői a következőkben foglalták össze:

- a közelmúltban vidéken mindössze hat szervizállomás volt, ami sok kellemetlenséget okozott a vidéki autótulajdonosoknak és a pesti szervizállomásoknak. a vidéki autótulajdonosok ugyan-is sok esetben budapestre javították kocsijukat - többszáz kilométert téve meg - ennek következtében viszont zsúfoltak voltak a budapesti javítóvállalatok üzemei, műhelyei. segített valamint a helyzetet, hogy életre hívták az országos autóműtő szolgálatot, s így az országutakon „ragadt,, kocsikat gyorsabban bevontatták a javítókbá.

- az ötéves terv nagy tévlatokat nyit a szolgáltatás terén. még az idén az év végéig öt új szervizállomást helyeznek üzembe az autóközlekedés szempontjából legfontosabb és legforgalmasabb vidékeken, mégpedig síófokon, székesfehérvárott, sztálinvárosban, nagykanizsán és gyöngyösön. ezek személy-, könnyűteher-, magán- és állami gépkocsikat egyformán javítanak. tovább bővült az idén az egyik legfontosabb nemzetközi országutat szolgáló győri szervizállomás is.

/folyt.köv./

9.04

- 7 -

bb 8. /az ötéves terv ... 1. folyt./ m

ez egyben azt is jelenti, hogy a külföldről érkező kocsik esetleges meghibásodása esetén gyorsan „segélyhez”, juthatnak.

- az ötéves terv idején összesen 30 szerviz-javító állomást létesítünk, mégpedig hármat budapesten és a többit az ország különböző részén. a budapesti új szervizjavítókat az új balatoni és tatabányai ut budapesti bevezető szakaszánál, a kerepesi úton és a révész utcában helyezük el. szerviz-javítókat szándékozunk létesíteni szentesen, szegeden, baján, ozdon, esztergomban, balatonfüreden, sopronban, karcagon, békéscsabán, nyíregyházán, mátészalkán, vácoth, veszprémben, zalaegerszegen, s még több felé. ezek az állomások tehát valóban behálózják a dunántúlt, a duna-tisza közét, a tiszántúlt és az ország északi megyéit is. ezzel elérjük, hogy az ország majdnem minden részén 40-50 kilométeres körzetben szervizállomást találjanak az autósok. erre a nagyarányú fejlesztésre egyébként a többi között azért kerülhetett sor, mert a cinkotai autóalkatrészgyárban már sorozatban készítik a szerviz-berendezéseket, az emelőtől a zsirzóiig a különféle gépeket, amelyekből exportra is jut. örvendetes az is, hogy az autótartozékokat gyártó vállalat sok olyan cikket készít, amelyeket eddig drága pénzen külföldről kellett beszerezni.

- nagy fejlődést jelent, hogy az ötéves tervben pécsen és debrecenben két új tehergépkocsi-nagyjavító is épül, amelyek nagymértékben tenementesítik a budapesti nagyjavítókat. az ötéves terv idején újabb autóbuszokat kap a közlekedés, ez pedig megköveteli, hogy párhuzamosan fejlődjék a javítóipar. 1961-1963-ban megtörténik az 5. számú autójavító rekonstrukciója, s így a mávaut autóbuszokat ezután már szalagszerűen javíthatjuk. az 1-es számú autójavító rekonstrukciójával pedig a csepel teherautók javításánál térhetünk rá a szalagrendszerre. tervbevéttük az autójavító ipar nagyarányú szakosítását is és ennek következtében az autójavító iparban javul a termelékenység, a kisebb műhelyek pedig felszabadulnak futójavításra, amelyben a legrosszabb most a helyzet. az ötéves terv tehát jelentős távlatokat nyit az autójavítóipar számára. ezt az autósok hatalmas tábora nagy örömmel fogadja.

/mti/

- 8 -

9.10

9.10
Zseli

bb 9. szánkózó utcák budapesten, síjártat indul a mátrába, a dobogókőre és a bakonyba - negyven ezer korcsolya és 25.000 ródli kerül forgalomba - télen is telt ház lesz az üdülőkben

ö sl-hbj-ta/sze vm vg

1961. november 17.

november végén - december elején már várhatjuk a nem hivatalos telet, a havat, legalábbis felkészülhetünk rá. a téli sportok kedvelőinek öröme a sportszerboltok és a turistaházak már túl is jutottak az előkészületeken, most már csak a hó hiányzik, s kezdődhet a sielés, a korcsolyázás, a ródlizás.

a sportszerboltok kirakataiban megjelentek a téli sportcikkek, a raktárkészletek sokkal bőségesebbek a tavalyinál. a téli hónapokra 40.000 pár korcsolyát tartalékolnak, ebből 10.000 párat 2-5 éves gyermekek cipőjére méreteztek. a korcsolyához van elegendő tartalékkulcs, rögzítőszíj és erőstalpu cipő is. a műkorcsolyázók és a jégkorongozók külföldi felszerelések között is válogathatnak, kisgyermekek részére forgalomba kerülnek az idén a hókorcsolyák is. a sízők részére 2.500 pár vízhatlan erős sicipőt raktároznak és van elegendő svéd síviasz, sítót és spannolórugó.

a tél egyik legkeresettebb sportcikkének, 25.000 ródlinak a szétosztását ugyancsak megkezdték a sportboltok között, s újdonság a szánkóra felszerelhető kormányzó szerkezet, amely a ródlizást biztonságosabbá teszi. a sportszaküzletek téliruhaválasztéka szintén bővült, a hagyományos sipulóvereken, síkesztyűkön, jégzoknikon és korcsolya sapkákon kívül november végén forgalomba kerülnek a modern vonalú vízhatlan csuklyás síkabátok.

a turistaházak forgalma is lényegesen növekszik a télen. a mátra, a bükk, a zempléni hegység, a bakonyvidék, a mecsek és a dunazug legszebb tájain 54 turistaházban azonos időben 2.000 kirándulót is eltudnak szállásolni, mindenütt gondoskodtak a megfelelő fűtésről és az ételmezésről. a karácsonyi ünnepekre és újévre a legtöbb helyet már le is foglalták a turisták, a várhatóan havas januárra és februárra pedig több sportegyesület sítanfolyamok részére bérelt szobákat.

a budai gyerekek is megkezdték a terepszemléit, hogy hol szánkázhatnak, sielhetnek a télen. ezt a valóban napirenden levő problémát a kerületi tanácsok is vizsgálják, az első kerületben például napokon belül ki is jelölik a szánkózó utcákat.

/folyt.köv./

9.50

9.50
Zseli

- 9 -

/bb 9. szánkózó.....1.folyt./vm

a kerületi tanácsnál annyira fontosnak tartják ezt az ügyet, hogy a szülőkkel a lakóbizottsági üléseken, tanácsstagi beszélgetéseken is megvitatják, s az iskolákban is tudatosítják: csak a kijelölt utcákban hódolhatnak a gyerekek a tél örömeinek. a tabán felső része és a naphegy felső része ígérkezik az első kerületi gyerekek téli paradicsomának, a krisztina körútra, az attila körútra, a mézsáros utcára már nem „hajthatnak”, be a szánkózók, mert itt már veszélyeztetnék a gyermekek testi épségüket. nagy gond a szánkózó utak kijelölése a harmadik kerületben, mert itt a szánkázó területek mind a főutvonalaikba torkollnak. a rendőrség, a lakóbizottságok tagjai, a tanácsstagok ügyelnek arra, hogy a tiltó rendelkezéseket a legfiatalabbak ne hággják át. a tizenkettedik kerület tanácsa ugyancsak foglalkozik ezzel az ügygel, s valószínűleg a városmajorban helyezik majd el a „szánkázni szabad”, táblát. egyébként a szabadsághegyen már kijelölték a siterületeket, a táblák is helyükre kerültek, most már csak a hó hiányzik. a nyolcadik, kilencedik és a tizedik kerület gyermekeinek bizonyára nagy örömet jelent, hogy a népligetben birtokukba vehetik a mesterséges ródli pályát, amely már most ott magasodik a ligetben. eddig ugyanis a kizárólag sík-utcákkal rendelkező nyolcadik, kilencedik és tizedik kerület gyermekei lakóhelyükről csak sok kilométerre találtak szánkázásra alkalmas területet.

a mávaut is várja már a havat, hogy elindíthassa a síjáratokat a mátrába, a dobogókőre, a bakonyba. amint leesik az első, sportolásra alkalmas hó, akár husz-harminc nagykocsi vineti a télisport kedvelőit a hegyekbe. s ha állandósul a téli idő, ötven kocsit is indíthat különjáratként a mávaut.

a szot üdülőkben is igen mozgalmasaknak ígérkeznek a téli hónapok, az eddigi jelentkezések alapján telt házra számít a szakszervezetek télen is nyitvatartó 40 üdülőtelepe. novembertől márciusig a mátrában, a bükkben, sopronban, a dunakanyarban, a mecsekben, a balaton partján és több más helyen mintegy 45.000 dolgozó tölti szabadságát. télen is várja vendégeit hajduszoboszló, hévíz, szilvásvárad, parád, nyitva lesz a siófoki bányász, a balatonföldvári textiles, a balatonlelei szot üdülő, a balatonfüredi szot-szanatórium és medosz üdülő.

/folyt.köv./

10.03

10.03
L. Z. Z. Z.

- 10 -

/bb 9. szánkózó.....2.folyt./vm

nemcsak a korábbi évek tapasztalatai, hanem a készülő sok apró meglepetés alapján is biztosra vehető, hogy a télen üdülőknek legalább annyi öröme lesz pihenésükben, mint a nyári vendégeknek. a hegyvidékeken téli turákat szerveznek, előkészítették a sífelszereléseket és a ródlikat, s minelyt jégpáncélt kap a balaton, a korcsolyázás, a fakutyázás és a jégvitórlázás is megkezdődhet.

azok számára, akik inkább a meleg szobában akarják tölteni szabadságukat, kiegészítették a könyvtárakat, rádiót, televíziót, lemezjátszót szereztek be. a meleg szobát valóban szó szerint kell érteni, mert a tüzelő mindenütt raktáron van, mintegy husz téli üdülő az idén már központi fűtéses. legújabbán parádon szerelték fel a kazánt és a radiátorokat. az üdülők ellátását minden szempontból jól megszervezték, az ételkészítést még a hóakadályok sem veszélyeztethetik, mert a téli ételmezt is már mind a 40 üdülőben elraktározták./mti/

bb 18. öregek napja komárom megyében

vid fm/ke vm fm

1961.november 17.

komárom megyében az idén 70 helyen rendezték meg az öregek napját. közeleli vezetők köszöntötték az idős embereket és sok kedves szívfolt tarkította a találkozókat. koppánmonostoron az öregek napján ünnepelték meg az egyik házaspár ötvenedik házassági évfordulóját. tárkányon a népi zenekar mindenkinek eljátszotta a kedvenc nótáját. bakonybákon magnószalagdh örökítették meg az öregek visszaemlékezéseit.

a társadalmi szervek aktivistái, az uttörők otthonukban keresték fel azokat, akiket előrehaladott koruk, vagy betegségeik szobájukhoz köt. ezer idős embert köszöntöttek virággal, ajándékokkal. üdvözölték a szociális otthonok lakóit, a kórházak idős betegeit./mti/

10.06

10.06
L. Z. Z. Z.

- 11 -

bb 10. százezer hektoliter új bort adnak az állami kereskedelemnek a pest megyei termelőszövetkezetek és háztáji gazdaságok

i áe/hné/m/ká

1961. november 17.

pest megye homoki borvidékén befejeződött a szüret: 44.000 hold termése került hordókba csemő, nyársapát, nagykörös, a tápi-menti községek és a budai hegyvidék pincéiben. az állami kereskedelem százezer hektoliter új bort vásárol fel az év végéig a megye területén, s ennek a mennyiségnek majdnem háromnegyedrészét már a felvásárló vállalat 19 pincéjében érik. a kitűnő minőségű, s a vártnál nagyobb mennyiségű tájfajta borok zömét - az idén először - a közös gazdaságok szállítják az állami pincékbe. a termelőszövetkezetek termésük javarésztét szerződés útján értékesítik. a csemői rákóczi termelőszövetkezet egymaga több mint 2700 hektoliter bort értékesített szerződéssel, s a vételáron felül majdnem negyedmillió forint szerződéses és nagyüzemi felárat kapott. a ceglédi vörös csillag tsz, amely 2000 hektoliter bor szállítására kötött szerződést, a szerződéses felárral eddig több mint 80.000 forint külön jövedelemhez jutott. a nyársapáti haladás termelőszövetkezet, miután a lekötött 3300 hektoliternyi új bort átadta, pótszerződés útján további félezer hektolitert értékesít. az állami pincegazdaság október végéig több mint ötmillió forint szerződéses felárat fizetett ki.

/mti/

bb 13. 100 hektoliter 5 puttonyos aszubort készítenek tarcalon

vid/ká/j/m

1961. november 17.

tokajhegyátja egyik legnagyobb szőlőgazdaságában, a tarcali kutató intézetben, az idén 100 holdról szüreteltek. a szőlő a szokásosnál korábban érett be, és holdankénti átlag 23 mázsás terméssel fizetett. a bor minőségének javítása végett egyes táblákon késleltették a szüretet, és ezeken a helyeken a november elején lehullott, langyos eső, majd az azt követő napfényes időjárás meggyorsította a szemek aszúsodását. ennek eredménye, hogy a szőlőskertekben kereken 45 mázsa aszuszemet szedtek össze. ebből a mennyiségből 100 hektoliter kiváló minőségű 5 puttonyos aszubort készítenek.

/mti/

10.13

10.13

Leli

- 12 -

bb 11. „üzem-modellek”, a nagyüzemi gazdálkodásra áttérő, fiatal termelőszövetkezetek részére

vid/ká/j/m

1961. november 17.

a nyugatdunántuli, erózió pusztította területeken a nagyüzemi gazdálkodás gátjává vált a kis gazdaságokban eddig alkalmazott, bakhátas művelés. e vidék tájegységeire a keszthelyi mezőgazdasági akadémia szakemberei most ugynevezett „üzemmodelleket”, készítettek, amelyekben meghatározzák a nagyüzemi gazdálkodásra áttérő, fiatal termelőszövetkezetek legfontosabb teendőit, a talajvédő művelési módok alkalmazását. a szakemberek három gazdálkodási mintát ajánlottak. ezek szerint mindenekelőtt az állattenyésztés fellendítését elősegítő, nagyobbarányú takarmánygazdálkodás a célszerű. az új gazdálkodási rendszer kialakításánál csaknem minden szövetkezetben áttérnek a bakhátas művelésről a talajt védő és javító mélyművelésre. a keszthelyi mezőgazdasági akadémia többéves kísérletei bizonyítják, hogy bakhátas műveléssel már 10 milliméter csapadék esetén 35.000 liter víz folyik le egy-egy hold földről, a mélylazított talajon viszont az elfolyó csapadék mennyisége nem haladja meg a 13.000 litert. a csapadék felszívódásával arányosan csökken az értékes termőtalaj vándorlása, s ennek megfelelően növekednek a terméshozamok. a kukorica például 20 százalékkal terem többet a mélylazításos módszerrel művelt területen.

/mti/

bb 12. tudományos kutatók segítsége a szegedi fűszerpaprika-termesztés fejlesztéséhez

vid/kz/hné/m/ká

1961. november 17.

a szegedi tudományegyetem munkatársai, hallgatói már eddig is nagy segítséget nyújtottak, és még további kutatásokat folytatnak a hírneves szegedi fűszerpaprika termesztésének fejlesztésébe. elkészítették a zárt körzet részletes talajtérképét. mintegy 6000 talajfurási eredmény, valamint éghajlati és egyéb adatok feldolgozásával meghatározták azokat a területeket, ahol a legcélravezetőbb a fűszerpaprika termesztése.

/folyt.köv./

10,20

10,20

Leli

- 13 -

bb 10. százezer hektoliter új bort adnak az állami kereskedelemnek a pest megyei termelőszövetkezetek és háztáji gazdaságok

i áe/hné/m/ká

1961. november 17.

pest megye homoki borvidékén befejeződött a szüret: 44.000 hold termése került hordókba csemő, nyársapát, nagykőrös, a tápi-menti községek és a budai negyvidék pincéiben. az állami kereskedelem százezer hektoliter új bort vásárol fel az év végéig a megye területén, s ennek a mennyiségnek majdnem háromnegyedrészét már a felvásárló vállalat 19 pincéjében érik. a kitűnő minőségű, s a vártnál nagyobb mennyiségű tájfajta borok zömét - az idén először - a közös gazdaságok szállítják az állami pincékbe. a termelőszövetkezetek termésük javarésztét szerződés útján értékesítik. a csemői rákóczi termelőszövetkezet egymaga több mint 2700 hektoliter bort értékesített szerződéssel, s a vételáron felül majdnem negyedmillió forint szerződéses és nagyüzemi felárat kapott. a ceglédi vörös csillag tsz, amely 2000 hektoliter bor szállítására kötött szerződést, a szerződéses felárral eddig több mint 80.000 forint külön jövedelemhez jutott. a nyársapát haladás termelőszövetkezet, miután a lekötött 3300 hektoliternyi új bort átadta, pótszerződés útján további fétezer hektolitert értékesít. az állami pincegazdaság október végéig több mint ötmillió forint szerződéses felárat fizetett ki.

/mti/

bb 13. 100 hektoliter 5 puttonyos aszubort készítenek tarcalon

vid/ká/j/m

1961. november 17.

tokajhegyátja egyik legnagyobb szőlőgazdaságában, a tarcali kutató intézetben, az idén 100 holdról szüreteltek. a szőlő a szokásosnál korábban érett be, és holdankénti átlag 23 mázsás terméssel fizetett. a bor minőségének javítása végett egyes táblákon késleltették a szüretet, és ezeken a helyeken a november elején lehullott, langyos eső, majd az azt követő napfényes időjárás meggyorsította a szemek aszúsodását. ennek eredménye, hogy a szőlőskertekben kereken 45 mázsa aszuszemei szedtek össze. ebből a mennyiségből 100 hektoliter kiváló minőségű 5 puttonyos aszubort készítenek.

/mti/

10.13

10.13

Leli

- 12 -

bb 11. „üzem-modellek”, a nagyüzemi gazdálkodásra áttérő, fiatal termelőszövetkezetek részére

vid/ká/j/m

1961. november 17.

a nyugatdunántuli, erózió pusztította területeken a nagyüzemi gazdálkodás gátjává vált a kis gazdaságokban eddig alkalmazott, bakhátas művelés. e vidék tájegységeire a keszthelyi mezőgazdasági akadémia szakemberei most ugynevezett „üzemmodelleket”, készítettek, amelyekben meghatározzák a nagyüzemi gazdálkodásra áttérő, fiatal termelőszövetkezetek legfontosabb teendőit, a talajvédő művelési módok alkalmazását. a szakemberek három gazdálkodási mintát ajánlottak. ezek szerint mindenekelőtt az állattenyésztés fellendítését elősegítő, nagyobbarányú takarmánygazdálkodás a célszerű. az új gazdálkodási rendszer kialakításánál csaknem minden szövetkezetben áttérnek a bakhátas művelésről a talajt védő és javító mélyművelésre. a keszthelyi mezőgazdasági akadémia többéves kísérletei bizonyítják, hogy bakhátas műveléssel már 10 milliméter csapadék esetén 35.000 liter víz folyik le egy-egy hold földről, a mélylazított talajon viszont az elfolyó csapadék mennyisége nem haladja meg a 13.000 litert. a csapadék felszivódásával arányosan csökken az értékes termőtalaj vándorlása, s ennek megfelelően növekednek a terméshozamok. a kukorica például 20 százalékkal terem többet a mélylazításos módszerrel művelt területen.

/mti/

bb 12. tudományos kutatók segítségével a szegedi fűszerpaprika-termesztés fejlesztéséhez

vid/kz/hné/m/ká

1961. november 17.

a szegedi tudományegyetem munkatársai, hallgatói már eddig is nagy segítséget nyújtottak, és még további kutatásokat folytatnak a hírneves szegedi fűszerpaprika termesztésének fejlesztésébe. elkészítették a zárt körzet részletes talajtérképét. mintegy 6000 talajfurási eredmény, valamint éghajlati és egyéb adatok feldolgozásával meghatározták azokat a területeket, ahol a legcélravezetőbb a fűszerpaprika termesztése.

/folyt.köv./

10,20

10.20
Leli

- 13 -

bb 12. /tudományos kutatók ... 1. folyt./ m

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat már ezeknek az adatoknak a birtokában jelöli ki a termelési területeket. megtörténtek az előkészületek arra, hogy a tavasszal az egyik szegedkörnyéki termelőszövetkezetben kísérleteket folytassanak a fűszerpaprika mikroklímájának pontos meghatározására. egyes parcellákat sztaniol-lemezekkel borítanak, s ezzel vizsgálják, hogy a napfényvisszaverődés miként befolyásolja az érést. más parcellákon különbözőképpen öntöznek, műtrágyáznak, stb. az ideális mikroklíma és a talajminőség megismerése után meghatározzák azt is, hogyan lehet ezeket a feltételeket nagyüzemileg megteremteni. az intézet kutatóinak számításai és kidolgozott tervei szerint a zárt körzetben csak az öntözés legalább 15.000 mázsás többletermést eredményezne, s az ehhez szükséges öntözőművekre fordított befektetés legfeljebb három év alatt megtérülne.

/mti/

bb 22. ujtípusu, olcsó vikendházak sorozatgyártását kezdi meg a szentendrei kocsigyár

1961. november 17.

i áe/hné/m/ki

a szentendrei kocsigyárban elkészült a legújabb típusú vikendház mintapéldánya. miután a közönség és a kereskedelem egyaránt nagy érdeklődéssel fogadta az újdonságot, sorozatgyártására is felkészültek. a kis, kocka-alakú vikendház igen praktikus, négy ember számára, akár huzamos tartózkodás esetén is, teljes kényelmet nyújt. a négy, egymás fölött emeletesen elhelyezeti műanyagborítású fekhely nap közben a falra támasztható, a házban villanyvezeték van konnektorokkal, s így hűvös idő esetén fűthető is. elfér benne négy személyes asztal székekkel, van mosdóhelyiség, alkalmas hely a ruhák elhelyezésére. az egész helyiség mindössze 8 négyzetméter alapterületű, negyedóra alatt összeszerelhető, bárhol felállítható. az ötletes, praktikus vikendházat jövő év elejétől gyártják szentendrén, ahol a gyártás megkezdése után olcsó áron megrendelhető.

/mti/

- 14 -

10.25

11-22eli

bb 14. megalakult a könyvbarát-mozgalom irányító testülete - országsszerte megkezdtek a feladatok megoldásának előkészítését

i di/gk/m/sr

1961. november 17.

a hazafias népfront országos tanácsa, a magyar nők országos tanácsa és a szövetkezetek országos szövetsége a közel múltban meghirdette könyvbarát-mozgalmát. a felhívás óta megalakult a mozgalom irányító testülete, amelynek vezetője harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, tagjai pedig a nőtanács és a szövetség képviselői. az elmúlt hetekben országsszerte megkezdődött a szervező munka, s a megjelölt feladatok megoldásának előkészítése is.

az új tartalommal és formában életre hívott könyvbarát-mozgalommal a hivatásos népművelők és könyvtárosok tapasztalataira támaszkodva, s az önkéntes segítő társak ezreinek bevonásával társadalmi ügyvé kívánják tenni a könyvtárak fejlesztését, az irodalom széleskörű népszerűsítését. a második ötéves terv végére meg akarják kétszerezni tanácsi könyvtárak állományát, 30 százalékra növelik a kölcsönzők gyűjteményeiben található ismeretterjesztő és politikai művek arányát. a cél: 1965 végén Magyarország minden ezer lakosára legalább 1200 könyvtári kötet jusson.

a könyvbarát-mozgalom kezdeményezői megnézték, milyen anyagi eszközök kelljenek a feladatok megoldásához. kiszámították, hogy 1965 végéig mintegy 200 millió forintra lenne szükség, s arra vállalkoztak, hogy ezt az összeget társadalmi erőből, a társadalom összefogásával teremtik elő. a könyvbarát-mozgalom aktivistái elsősorban két területen fejtenek ki nagyarányú tevékenységet: támogatják a könyvtárak fejlesztését, s ugyanakkor azért is fáradoznak, hogy gyarapítsák az olvasótábort. ezért az őszi-téli estéken felkeresik a környék lakóit, s meggyőző szóval toboroznak új tagokat. ezenkívül országsszerte megszervezik a könyveket népszerűsítő rendezvények számát.

az anyagi eszközök előteremtésére szorgalmazzák majd, hogy a tanácsok a községfejlesztési alapból évente lakosonként legalább 1,50 forintot költsenek a könyvtárak fejlesztésére. támogatást kérnek a gazdaságilag, anyagilag megerősödött termelőszövetkezetek vezetőitől, s számítanak arra, hogy a földművelőszövetkezetek, éppúgy mint eddig, évi tiszta nyereségük egy részével hozzájárulnak a könyvtárak támogatásához.

/mti/

- 15 -

10.30

11-22eli

bb 15. készülnek a termelés koncentrálásának tervei a gépiparban
- a gazdaságosabb munka útja: három üzemtípus kialakítása - nemcsak a termelést, a technológiákat is szakosítják

1 sl/tr vm vg

1961. november 17.

az utóbbi években a népgazdaság valamennyi területén elő-
terbe került a termelés menetének javítása, gazdaságosabb techno-
lógiai bevezetése. különösen nagy eredményekre van kilátás a
gépiparban, ahol a kutatómunka és a termelés megfelelő összponto-
sításával szinte ugrásszerűen javítani lehet a műszaki színvonalat,
a termelékenységet és az önköltséget. ezért a kohó-és gépipari
minisztérium napirendre tűzte a gépipar technológiai szerkezetének
átalakítását. ennek lényege, hogy három vállalatípust alakítsanak
ki, mégpedig előgyártmányok, alkatrészek és kész gépek kibocsátásá-
val foglalkozó vállalatokat, s így mód nyílik nagyobb sorozatu gyár-
tásra, koncentrálhatják a ma még szétszórt termelőeszközöket és
gyorsabban terjeszthetik az új technológiákat. a három gyártípus
üzemei közül is elsősorban azokra a vállalatokra kívánják költetni
a legnagyobb beruházásokat, amelyek a legalkalmasabbak a termelés
növelésére.

ezeknek az értékes tartalékoknak a feltárására gépipari
technológiai intézet alakult, amely máris figyelmreméltó tanulmá-
nyokat, javaslatokat készít a gépipar termelőerőinek gazdaságosabb
kihasználására. első konkrét javaslatait már ki is dolgozta az inté-
zet az öntődék és a műanyagfeldolgozó üzemek fejlesztésére. a javas-
lat szerint az ország mintegy 60 öntődéje közül a következő években
elsősorban azt a 8-10 vállalatot fejleszténék, ahol mód van a nagy-
foku gépesítésre, a gyártás korszerűsítésére. ilymódon a rendelke-
zésre álló összegek felhasználásával lényegében gépesíthetnék a
többi között a soroksári vasöntődét, a csepel autógyár öntődéjét,
a győri öntőde-és kovácsológyárat, a csepeli vasöntődét. teljesen
automatizált, tömeggyártásra alkalmas öntődét hozhatnak létre kecske-
méten. az intézet számításai szerint a termelés koncentrálásával az
ötéves terv időszakában mintegy 150-200 millió forintot megtakarít-
hatnak. ezt az összeget egy-két olyan vidéki üzem létesítésére lehet-
ne költetni, ahol meghonosíthatnák például a ma még 25 kisüzemben
nem gazdaságosan végzett precíziós öntést, vagy a héjformázást.

/folyt.köv./

10.35

- 16 -

1102 Zel

/bb 15.készülnek.....1.folyt./vm

Lényegében hasonló javaslatokat tett az intézet a műanyag-
feldolgozó ipar koncentráálására is. pillanatnyilag a gépipar 40
üzemében dolgoznak fel műanyagot, a gépek kihasználása nem egyenle-
tes, a termelékenység alacsony. az intézet véleménye szerint ha
ezeket a gépeket a kábel-és műanyaggyárban, a kontaktában és még
további 1-2 üzemben összpontosítanák, szinte ugrásszerűen megnőne a
termelékenység és további gépek beszerzése nélkül is még évekig
ki tudnák elégíteni az igényeket. ugyanez a helyzet szinte az
egész gépiparban. a rendelkezésre álló munkaeszközök helyes cso-
portosítással a jelenleginél sokkal nagyobb termelésre képesek és
így megfelelőbb szervezéssel a népgazdaság sokszázmillió forintos
beruházástól mentesülhet./mti/

bb 20. korszerű légkompresszor telepet építenek a lenin kohászati
művekben

vid szf/te vm

1961. november 17.

a lenin kohászati művek üzemeinek sűrített levegő ellátása
jelenleg nehézségekbe ütközik, mert a termeléshez szükséges fontos
segédenergiát előállító gépek teljesítménye nem kielégítő. átmeneti
megoldásként egyes üzemek kézi, úgynevezett hordozható légsűrítő
berendezéseket használnak.

a később még inkább növekvő sűrített levegő szükséglet előte
remtése korszerű központi kompresszortelep építését határozták el.
az építkezésre körülbelül negyvenmillió forintot költenek. a 4.500
négyzetméter alapterületű épületben öt nagyteljesítményű, korszerű
turbókompresszort helyeznek majd üzembe. a légsűrítő berendezéseket
a szovjetunióból szerzik be. két kompresszor már meg is
érkezett a gyárba.

az új berendezések üzembehelyezésével az eddiginek kétszere-
sére növekszik majd a sűrített levegő termelés és megoldódik a
gyárnak ez a fontos problémája./mti/

10.41

1104 Zel

- 17 -

bb 16. pécssett a városi pártbizottság és a tanács végrehajtó-bizottsága közösen tárgyalja meg a városfejlesztés, a várospolitika időszerű feladatait.

vid/fm/ke/m/fm

1962. november 17.

pécssett a párt és a tanács végrehajtó bizottsága közös ülésorozaton vitatja meg a városspolitikai problémákat. legelőször a kulturális életet érintő kérdésekről tanácskoztak, például a pécsi nemzeti színház felújításáról. határozatot hoztak, hogy az épület helyreállítását, színpadot a következő években is folytatják, bővítését azonban csak a később valósítják meg. pécs zöldterületben szegény. négy-, és félmillió négyzetméter zöldterületre lenne szükség, ennek azonban még a fele sincs meg, bár az utóbbi öt évben egymillió facsemetét ültettek el. ezért kijelölték azokat a városrészeket, ahol a parkosítás, fásítás mielőbb elvégzendő. elsősorban a bányavidék és a gyárnegyedek környékén, továbbá a kórházak, s az ujonnan épülő lakónegyedek körül létesítenek fasorokat, erdő-sávokat, parkokat.

a múlt században épült tisztasági fürdő nem elégíti ki az igényeket, ezért a tanács 300 személyes fürdőt tervez a balokányban, amelyet az erőmű hőenergiájával fűtenek majd. - jövő nyárra helyreállítják a balokány-strand medencéjét.

pécs lakossága az utóbbi években sokat tett városa fejlesztéséért, szépítéséért. állat- és növénykert, vidámpark, játszótérek, utak készültek a dolgozók és az ifjúság segítségével. erre a jövőben is számítanak a város vezetői. pécs legnépszerűbb szórakozóhelyeit a mecseki növény- és állatkert, a vidámparkot 1965-ig továbbfejlesztik. a tervek szerint fűcsomókert, a víziszárnyasoknak mesterséges tavat, sétányokat, az állat- és növényvilágot bemutató kiállítást, akvárium-terrarium házat, madárházat létesítenek. a vidámparkot már a jövő évben további négy-öt holddal bővítik. megépítik továbbá az uttoróvasut első szakaszát a vidámpark és az állatkert között.
/mti /

10.52

1105

Zel.

- 18 -

bb 17. miskolc lakosai széleskörűen megvitatják a város rendezési tervjavaslatát

vid fm/ke vm fm

1961. november 17.

a miskolci városi tanács megbízására a miskolci tervező vállalat tervjavaslatot készített a város általános rendezésére. a tervet 92 oldalas kiadvány ismerteti. a könyvben 62 ábra mutatja be az új ipartelepek helyét, az ujonnan kialakítandó városnegyedeket, a családiház építésére szánt területeket. a terv részletesen foglalkozik a közlekedés megoldásának lehetőségeivel, a vízellátással valamint a zöldterületek kialakításával.

a kiadványt eljuttatják a miskolci és diósgyőri nagyüzemek, vállalatok és intézmények dolgozóihoz is, akik megvitatják a javaslatot. a lakóbizottságok, a hazafias népfront és a mész utján a város legszélesebb rétegeivel is ismertetik a tervet, a javaslatokat összegyűjtik, s azokat a tanács végrehajtó bizottsága a tervezőkkel közösen hasznosítja. a javaslatok figyelembevételével dolgozzák ki a végleges városrendezési tervet és az ötéves terv új beruházásait már eszerint valósítják meg. /mti/

bb 21. beváltak a hazai kísérletek - napszemüveget gyártanak a parádsasvári üvegyárban

vid te vm ki

1961. november 17.

a parádsasvári üvegyárban befejeződtek a kísérletek a napszemüveg hazai előállítására. a kísérletek alapján a közkedvelt füstszínű, ugynevezett rozália, valamint a zöldszínű üvegek kerülnek gyártásra. az üvegyár 1962-es tervében már új gyártmányként szerepel a napszemüveg, amelyre jelentős megrendelést kaptak. az eddig beérkezett igények szerint negyedévenként kétféle napszemüveget készítenek. /mti/

10.52

1105

Zel.

- 19 -

bb 19. bemutatkozás előtt a „szombat esti színház,, - kísérleti színpad pécssett

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 17.

A pécsi nemzeti színház vezetősége az utóbbi esztendőben ugyszólván minden évadban szolgált valami ujjal, meglepetéssel a város színházkedvelő közönségének. a kamaraszínház létrehozása, majd az önálló opera- és balettegyüttes előadásaival tették változatosabbá pécs színházkulturáját. az idei évad újdonságával a hét végén ismerkednek meg a pécsiek a „szombat esti színház,, . illetve a pécsi kísérleti színpad első bemutatkozásán. az előadások este 11 órakor kezdődnek. a szombat esti színházban a világirodalomnak olyan kiemelkedő alkotásait mutatják be, amelyeket a színház rendes műsortervébe nem tudtak beiktatni. nagyrésztük kamaradarab, két-három szereplővel. ha egy darab a kísérleti színpadon sikert arat, akkor azt a nagyszínházban is műsorra tűzik. a november 18-i első bemutatkozáson gibson: libikóka című darabja kerül színre. a darab két szereplője spányik éva és bánffy györgy.

/mti/

bb 30. a lottó nyerőszámai

i kf/kf/m/nk

1961. november 17.

a lottó 46. heti sorsolását pénteken délelőtt 10 órai kzedettel sarkadon, a járási művelődési otthonban tartotta a sportfogadási és lottó igazgatóság; erre a hétre 4 205 959 szelvényt küldtek be a fogadók, s így egy-egy nyerőosztályra 1 577 234 forint jut.

a kihuzott nyerőszámok a következők: 53,60,61,85,90.

/mti/

11.06

12.08 Zel

- 20 -

bb 23. a műszaki fejlesztés a munkaverseny tíz havi mérlege a dunai vasműben: százmillió forint értékű termék terven felül

vid/sze/m/ki

1961. november 17.

a dunai vasmű műszaki vezetői az év elején műszaki intézkedési tervet készítettek és kiszámították, hogy annak megvalósításával körülbelül 110 millió forint értékű terméket készíthetnek terven felül. az üzemek dolgozói felajánlásokkal, a munkaverseny kiszélesítésével segítették a tervezettnél a nagyobb feladatok megoldását. a többtermeléshez szükséges alapanyagokról az illetékesek idejében gondoskodtak.

a felajánlások teljesítéséért, a műszaki intézkedési terv megvalósításáért széleskörű munkaverseny kezdődött, amelyben különösen kitűnt a vasmű 58 szocialista brigádja.

a tizhónapos szívós munka eredményeként a dunai vasmű nagyüzemeinek dolgozói az év első tíz hónapjában havonta átlagosan tízmillió forint értékű terméket készítettek terven felül. a kokszolómű dolgozói például mintegy huszezer tonna koksszal tetézték meg tervüket. kokszolói kamrágázból a felajánlott 3.000 tonna helyett már 4.000 tonna kátrányt vontak ki. a vegyiművekben körülbelül 3 millió forint értékűvel több anyagot termeltek az előirányozottnál. a kohászok 3.000 tonna nyersvasat, a martinászok pedig 12.000 tonna acélt gyártottak terven felül. a martinászok jó munkája lehetővé tette, hogy a meleghengermű hengerészei nagymennyiségű félkésztermékkel, lemezbugával és mintegy másfélezer tonna késztermékkel szárnyalhattak túl előírásukat. jelentős eredmény az is, hogy a nagyolvasztómű dolgozói az év eleje óta körülbelül 15.000 tonna kokszot takarítottak meg. a karbantartó gyár terven felül körülbelül 19 millió forint értékű gépet és gépalkatrészt készítettek.

végeredményben a dunai vasmű nagyüzemei az év első tíz hónapjában terven felül százmillió forintot meghaladó értékű termékkel segítették a népgazdaságot.

/mti/

11.12

12.10 Zel

-21-

bb 24. ötszörösére emelkedik a termelés a biogal gyógyszergyárban
vid te vm ki 1961. november 17.

az iparosodó debrecen nagy vegyipari üzeme a biogal gyógyszergyár. az első ötéves tervben létesített üzem a második ötéves tervben tovább fejlesztik: az elfogadott tervek alapján több mint kétszázmillió forintot ruháznak be.

a nagyarányu fejlesztés első ütemének kivitelező tervei is elkészültek, s ezek alapján 1962-ben kezdődik meg az építkezés. két nagy gyárreszleget, raktárakat, szociális épületeket emelnek. a gyárfejlesztéssel helyi városrendezési probléma is megoldódik. a biogal gyógyszergyár városban levő régi, elavult telepe megszűnik, s annak helyére lakóházakat építenek. a fejlesztéssel egyidejűleg biogal gyógyszergyár csaknem ezer készítmény gyártását veszi át a „reanal”, finomvegyészergyártól. az építkezések érdekessége, hogy a két nagy új gyárépületet vegyipari típuscsarnokként készítik. az egyik 152 méter, a másik 50 méter hosszú, 4-4 emeletes csarnok lesz, olyan megoldással, hogy az épületen belül gyorsan átcsoportosíthatják a gépeket a technológia változásának megfelelően.

a fejlesztéssel a termelés nagyarányu növelését éri el a biogal gyógyszergyár. 1958-hoz képest ötszörösére emelkedik a termelés a debreceni üzemben, amelynek egyes új részlegei már 1964-ben termelnek. az új részlegek teljes termelésére csak 1966-ban kerül sor./mti/

bb 28. öt év alatt megkétszereződik a zöldségtermő terület szabolcs megyében

vid kz/hné vm ká 1961. november 17.

szabolcs-szatmár megyében mindenekelőtt a most épülő konzervgyár ellátására az ötéves terv végéig kétszerezésre növelik a közös gazdaságok zöldségtermő területeiket.

/folyt.köv./

11.15

12.11.11. /rel

- 22 -

/bb 28. öt év alatt.....1.folyt./vm

1965-ben, az ötéves terv utolsó évében, az idei 5800 hold helyett kerekén 12.000 holdon termelnek majd zöldségfélét. megyszerte kialakulnak a termelési körzetek. ilyen lesz többek között nagyhalász, kemecse, tiszatelek, dombrád községek környéke, nyiregyháza körzete, a szamos mellett szamoszeg, szamoskér, tunyogmatolcs, valamint győrtelek és kocbord vidéke, ahol már hagyományai vannak a kertészkedésnek. a kertészeti növények öntözését a mostani 700 holdról ugyanezen idő alatt 3000 holdra terjesztik ki./mti/

bb 29. piaci hírek

i n. j. /j/m/ká

1961. november 17.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 53 vagon és 41 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így osztlottak meg. 10 vagon burgonya, 19 vagon fejeskáposzta, 3 vagon kelkáposzta, 1 vagon sárgarépa, 1 vagon levesbevaló gyökérzöldség, 13 vagon alma, 1 vagon mandula és 5 vagon vágottbaromfi.

a szövosz által pénteken reggel kiadott árjegyző lap szerint, az állami élelmiszerboltokban e hét végén a következő új fogasztói árak lépnek érvénybe: piroskáposzta 2.50, tisztított karalábé 1.60, tisztított karfiol 4-4.80 forint különként. levesbevaló gyökérzöldség csomója 2.80, sárgarépa kilója 1.80-2.20 forint.

x x x

pénteken megjelent a piacon az idei sütőtök. ára az állami boltokban különként 2.40 forint. a gesztenyét különként 9.80 forintért árusítják.

x x x

vecsésen befejezték a hordóskáposzta savanyítását. idén a szárazság miatt a termés a szokottnál kisebb. a vecsésiek a feketeborssal, kaporral, babérlevéllel és apró, zöld dinnyével izesített káposztát különként 4.10-4.50 forintért árusítják. a fővárosi piacigazgatóság a csarnokokban és piacokon már kijelölte a vecsésiek részére az árusító helyeket.
/mti/

...-

11.22

12.12.11. /rel

- 23 -

bb 24. ötszörösére emelkedik a termés a biogal gyógyszergyárban
vid te vm ki 1961. november 17.

az iparosodó debrecen nagy vegyipari üzeme a biogal gyógyszergyár. az első öt éves tervben létesített üzem a második öt éves tervben tovább fejlesztik: az elfogadott tervek alapján több mint kétszázmillió forintot ruháznak be.

a nagyarányu fejlesztés első ütemének kivitelező tervei is elkészültek, s ezek alapján 1962-ben kezdődik meg az építkezés. két nagy gyár részleget, raktárakat, szociális épületeket emelnek. a gyárfejlesztéssel helyi városrendezési probléma is megoldódik, a biogal gyógyszergyár városban levő régi, elavult telepe megszűnik, s annak helyére lakóházakat építenek. a fejlesztéssel egyidejűleg a biogal gyógyszergyár csaknem ezer készítmény gyártását veszi át a „reanal”, finomvegyészergyártól. az építkezések érdekessége, hogy a két nagy új gyárépületet vegyipari típuscsarnokként készítik. az egyik 152 méter, a másik 50 méter hosszú, 4-4 emeletes csarnok lesz, olyan megoldással, hogy az épületen belül gyorsan átcsoportosíthatják a gépeket a technológia változásának megfelelően.

a fejlesztéssel a termés nagyarányu növelését éri el a biogal gyógyszergyár. 1958-hoz képest ötszörösére emelkedik a termés a debreceni üzemben, amelynek egyes új részlegei már 1964-ben termelnek. az új részlegek teljes termelésére csak 1966-ban kerül sor./mti/

bb 28. öt év alatt megkétszereződik a zöldségtermő terület szabolcs megyében

vid kz/hné vm ká 1961. november 17.

szabolcs-szatmár megyében mindenképp a most épülő konzervgyár ellátására az öt éves terv végéig kétszeresére növelik a közös gazdaságok zöldségtermő területeit.

/folyt.köv./

11.15

11.11
Zelli

- 22 -

/bb 28. öt év alatt.....1.folyt./vm

1965-ben, az öt éves terv utolsó évében, az ideig 5800 hold helyett kerekén 12.000 holdon termelnek majd zöldségfélét. megyszerte kialakulnak a termelési körzetek, ilyen lesz többek között nagyhalász, kemecse, tiszatelek, dombrád községek környéke, nyiregyháza körzete, a szamos mellett szamoszeg, szamoskér, tanyogmatolcs, valamint győrtelek és kocserd vidéke, ahol már hagyományai vannak a kertészkedésnek. a kertészeti növények öntözését a mostani 700 holdról ugyanezen idő alatt 3000 holdra terjesztik ki./mti/

- . -

bb 29. piaci hírek

i n.j./j/m/ká

1961. november 17.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 53 vagon és 41 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így osztottak meg. 10 vagon burgonya, 19 vagon fejeskáposzta, 3 vagon kelkáposzta, 1 vagon sárgarépa, 1 vagon levesbevaló gyökérzöldség, 13 vagon alma, 1 vagon mandula és 5 vagon vágottbaromfi.

a szövosz által pénteken reggel kiadott árjegyző lap szerint, az állami élelmiszerboltokban e hét végén a következő új fogyasztói árak lépnek érvénybe: piroskáposzta 2.50, tisztított karalábé 1.60, tisztított karfiol 4-4.80 forint különként. levesbevaló gyökérzöldség csomója 2.80, sárgarépa kilója 1.80-2.20 forint.

x x x

pénteken megjelent a piacon az ideig sütőtök. ára az állami boltokban különként 2.40 forint. a gesztenyét különként 9.80 forintért árusítják.

x x x

vecsésen befejezték a hordóskáposzta savanyítását. idén a szárazság miatt a termés a szokottnál kisebb. a vecsésiek a feketeborssal, kaporral, babérlevéllel és apró, zöld dinnyével izesített káposztát különként 4.10-4.50 forintért árusítják. a fővárosi piacigazgatóság a csarnokokban és piacokon már kijelölte a vecsésiek részére az árusító helyeket.
/mti/

- . -

11.22

11.22
Zelli

- 23 -

bb 25. a korszerűsített turbinákkal évente huszonötezer tonna szenet takarítanak meg a tiszapalkonyai hőerőműben

vid te. vm ki 1961. november 17.

a tiszapalkonyai hőerőműben a nyáron korszerűsítették a két 1950-es típusú csehszlovák gyártmányú, ötven megawattos turbinát.

az átalakítási munkákat a csehszlovák és a magyar szerelők az eredetileg tervezett határidő előtt 15 nappal fejezték be. a már üzemelő, korszerűsített turbinák hatásfoka körülbelül három százalékkal növekedett, ami azt jelenti, hogy a jelenlegi árammenyiség fejlesztéséhez évente csaknem 25.000 tonnával kevesebb szén szükséges.

gondoskodtak arról is, hogy a hideg téli hónapokban az erőmű szénellátása zavartalan legyen. /mti/

bb 27. kétmillió forintos beruházás saját erőből a barcsi vörös csillag termelőszövetkezetben

vid kz/hné vm ká 1961. november 17.

somogy megye legrégebb és egyben leggazdagabb termelőszövetkezetében, a barcsi vörös csillagban, minden évben jelentős összeget fordítanak a közös gazdaság fejlesztésére. barcsi központjukat ma már köves utak kötik össze az üzemegységekkel. állandóan korszerűsítik gazdasági épületeiket: bevezették a villanyt, önitatókat szereltek fel. ebben az évben a belcsapusztai üzemegységben, ahol jelenleg több mint 1500, a második öt éves terv végére pedig mintegy 3000 szarvasmarhát gondoznak, 30 köbméter viz tárolására alkalmas víztornyot építenek. az új létesítményt két héten belül üzembehelyezik. ugyancsak ebben az évben, s ugyancsak saját erőből 1400 férőhelyes sertéshizlaldát, 50 férőhelyes fiaztatót, 40 vagonos műtrágya-raktárt és egy 1300 méter hosszúságú bekötő utat építettek. ezenkívül meglévő műhelyeiket, állandóan növekvő gépparkjukhoz mértén, bővítették. a termelőszövetkezet ez évi, saját erőből történt beruházásának értéke megközelíti a kétmillió forintot. /mti/

11.25

12.14 *Zeli*

- 24 -

bb 26. lecsapolják a 4000 holdas dunavecsei lápot

vid/kez/hné/m/ká

1961. november 17.

a dunavecsei járásban mintegy 4000 hold a mezőgazdasági termelésre alkalmatlan lápterület. az itt működő vízgazdálkodási társulat tagjai most elhatározták, hogy lecsapolják, a humuszban egyébként gazdag, nagy kiterjedésű területet. a munkára többéves tervet dolgoztak ki. a csatornaépítéseket a jövő év elején kezdik. először a 12 kilométer hosszú főcsatorna készül el, körülbelül másfélmillió forint beruházási költséggel. az öt éves terv végéig, további nagyszámú beruházások eredményeként, összesen 100 kilométer hosszúságú csatornahálózat épül a lápvilágban.

/mti/

...

bb 31. a börtönben szynlódó algériai szabadságharcosok szabadonbocsátását követelik a magyar dolgozók

t hi/tr vm hk

1961. november 17.

a magyar dolgozók napok óta mélyszéges aggodalommal figyelik a francia börtönökben szynlódó algériai szabadságharcosok harcát, s a világ haladó közvéleményével együtt a leghatározottabban elítélik a politikai foglyokkal szemben alkalmazott embertelen és durva bánásmódot. az üzemek, hivatalok dolgozói pénteken röpgyűléseken fejezték ki együttérzésüket az algériai néppel s tiltakoznak a francia kormány törvénytelen eljárása ellen.

a dinamó villamosforgógépgyár tekercselő műhelyében reggel 8 órakor több mint 200 dolgozó részvételével szolidaritási röpgyűlést tartottak. marton géza, az üzemi mszmp-szervezet titkára tájékoztatta az egybegyűlteket az algériai szabadságharcosok sorsáról érkezett legfrissebb hírekről. az üzem dolgozói nevében az együttérzés hangján emlékezett meg arról a mintegy 15 ezer fogolyról, akik több mint két hét óta éhségstrájkot folytatnak a francia börtönökben, koncentrációs táborokban. javaslatára a röpgyűlés részvevői elhatározták, hogy tiltakozó táviratban követelik: a francia kormány mielőbb bocsássa szabadon a törvénytellenesen fogvatartott szabadságharcosokat.

/folyt.köv./

11.43

12.16 *Zeli*

- 25 -

/bb 31. a börtönben....1.folyt./vm

a budapesti konzervgyár dolgozói hasonló szolidaritással, ugyancsak egyhangú határozattal csatlakoztak az algériai szabadságharcosok, s a fogvatartott miniszterek szabadonbocsátása érdekében indított, immár világméretű akcióhoz. a kora délelőtti órákban lezajlott röpgyűlés után aláírásgyűjtés indult meg az üzemből a követeléssel: haladéktalanul adják vissza a börtönbe vetett algériaiak szabadságát, s vessenek véget a függetlenségért küzdő nép elleni megtorló intézkedéseknek./folyt.köv./

bb 32. időjárásjelentés

tm/m

1961. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti november 17-én, pénteken 13 órakor:

északnyugati szél

észak és kelet-európában az egymást követő ciklonok hatására sokfelé havazik és szeles az idő. a brit-szigeteken, valamint közép-európa egy részén viszonylag csendes, ködös időjárás uralkodik. hazánkban tegnap borult, párás idő volt. szórvaosan jelentéktelen mennyiségű csapadék hullott, részben ködszítálás alakjában. a hőmérséklet az északi országrészben általában 4-7, délen pedig 6-9 fokig emelkedett. ma reggelre tulnyomórészt 2-5 fokig süllyedt. a dunántúlon néhány helyen talajmenti fagy volt. budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 5.0 fok volt, 0.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többhelyen kisebb esővel. a magasabb hegyeken holnap futó hózáporokkal. élénk, a dunántúlon erős északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3-6 legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 4-7 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap északi szél, hidegebb idő. a duna vizállása ma reggel 151 centiméter.

/mti/

...-

- 26 -

14.33

14.33 J. J. J.

bb 33. a takarmánytermelés és a takarmányozás korszerűsítéséről tárgyaltak az állami gazdaságok 1961.évi termelési ankétján.

k ágf/ká/j vm

1961.november 17.

az állami gazdaságok 1961.évi termelési ankétját a bábolnai állami gazdaságban rendezték meg, s ezen az állami gazdaságok szakemberei, valamint a tudomány képviselői a takarmánygazdálkodás időszerű kérdéseit vitatták meg. a kétnapos tanácskozáson részt vett petőházi gábor és keserü jános földművelésügyi miniszterhelyettes. fülessey emil, az állami gazdaságok főigazgatóságának állattenyésztési főosztályvezetője, vitaindító előadásában ismertette a gazdaságok 1962.évi állattenyésztési terveit, tájékoztatta a résztvevőket a második ötéves terv feladatairól. mint mondotta, az utóbbi években jelentősen növekedett a technikai bázis, változott az állatállomány összetétele, a takarmánytermő területek hozamai és a takarmányozás módszerei azonban nem tartottak lépést ezzel a fejlődéssel. a nagy tervfeladatok megvalósításának feltétele most a takarmánytermelés és a takarmányozás korszerűsítése.

az értekezlet résztvevői az előadás után megvitatták azokat a lehetőségeket, amelyekkel az állami gazdaságok takarmánygazdálkodását az állatállománynak megfelelő színvonalra lehet emelni. a kétnapos vitát izinger pál, az állami gazdaságok főigazgatója foglalta össze./mti/

bb 34. megkezdődtek az 1961-62.évi szántóversenyek

vid ká/j vm

1961.november 17.

a kisz, a medosz, a magyar agrártudományi egyesület és a földművelésügyi miniszter együttes felhívása alapján pénteken megkezdődtek az 1961-62.évi szántóversenyek. az első versenyt szarvason rendezték meg, ahol a helyi gépállomás három brigádja a szarvasi és az örménykúti termelőszövetkezetek földjén mérte össze tudását. a vetélkedő traktorosok között volt kasuba béla, a tavaszi járási szántóverseny győztese is.

/folyt.köv./

14.40

-27-

bb 34. megkezdődtek.....1.folyt./vm

a versenyben újszerű volt, hogy a brigádok saját munkaterületükön dolgoztak, s így a részvevő 16 traktoros nem esett ki a munkából.

most az ősz folyamán, a mélyszántás idején a gépállomásokon, a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban dolgozó traktorosok részére ugynevezett üzemi válogatóversenyeket rendeznek, s ezeken dől el, hogy kik vesznek részt jövő év tavaszán a járási szántóversenyeken. a cél az, hogy valamennyi traktorosnak módot adjanak arra, hogy ezeken a vetélkedőkön bebizonyítsák tudásukat.

békés megyében egyébként a vetés befejezése után most minden erőt a mélyszántásra összpontosítanak és még a munka befejezése előtt valamennyi gépállomás körzetében megrendezik az üzemi válogatóversenyeket. e versenyeknek nagy szerepük lesz abban, hogy a kőrös vidék termelőszövetkezeteinek nagy tábláin, a mélyszántásra váró csaknem 100.000 holdon, a szokásosnál jobbminőségű munkával forgatják meg a talajt./mti/

bb 36. autószervez siófokon

vid te vm ki

1961.november 17.

siófokon megkezdte működését az ország egyik legkorszerűbb autószervez üzeme. az épületben, amely tizenöt ször huszonöt méteres javítóműhelyből és a szervizműhelyből áll, jelenleg tizenhat ember dolgozik egy műszakban. a tervek szerint a nyári szezonban három műszakban dolgoznak és vasárnapi ügyeletet is tartanak./mti/

14.48

- 28 -

bb 35. a salgótarjáni áramszolgáltató befejezte idei faluvillamosítási tervét

vid/te/s ki 1961. november 17.

az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat salgótarjáni igazgatósága nógrád, pest, szolnok és heves megye faluvillamosításán dolgozik. az igazgatóságnak a terv szerint az idén csupán nógrád megyében öt községet és husz termelőszövetkezetet kellett villamosítani. az építő és szerelő munkacsapatok azonban második öt éves tervük első munkanapján vállalták, hogy nógrád megye villamosítását 1962-ben befejezik. ezért a tervezett öt községen felül még három helység: pöstyén-pusztá, ösagárd és kiscset villamosítását vállalták. a nyolc nógrádi község és a husz termelőszövetkezet villamosítását péntekre befejezték és a szomszédos megyék idei villamosítási programját is teljesítették. összesen nyolc községet és harminckilenc termelőszövetkezetet villamosítottak és több mint hatezer új fogyasztót kapcsoltak be a villanyhálózatba.

az év hátralévő részében megkezdik a jövő évi munkák előkészítését. a jövő évben nógrád megyében öt községbe vezetik be az áramot és ezzel befejezik a megye falvainak villamosítását./mti/

bb 37. december 4-től - kísérletképpen - kalauz nélkül közlekednek a fogaskerekű villamosok

1 hbj/gg/s vg 1961. november 17.

a fővárosi villamosvasut december 4-től kísérletképpen kalauz nélkül közlekedtetik a fogaskerekű szerelvényeit. az utasok a városmajori, a városkúti, a széchenyi hegyi és a szabadság hegyi pénztáraknál vásárolhatnak jegyet, amely két részből áll. az egyik részt felszálláskor elhelyezik az erre a célra készített ládácskába, a másikat - ellenőrzés esetére - maguknál tartják. elővételben vásárolhatnak jegyeket az utasok a moszkva téren és jános kórháznál is.

a vonal többi állomásán felszállók a kísérőnél vehetik meg a jegyet. a fővárosi villamosvasut az itt szerzett tapasztalatok alapján kívánja kiszélesíteni ezt az érdekes kezdeményezést./mti/

15.10

- 29 -

bb 38. megtartotta második tudományos ülészekát a gte miskolci csoportja és a miskolci nehézipari műszaki egyetem

vid/te/s ki 1961. november 17.

a gépipari tudományos egyesület miskolci csoportja a miskolci nehézipari műszaki egyetem gépészmérnöki karával közösen tavaly rendezte meg első tudományos ülészekát a mechanizmusok alkalmazásáról. a mtesz miskolci székházának nagytermében pénteken került sor a második tudományos ülészekra, amelyen részt vettek a miskolci és a budapesti műszaki egyetem előadói, valamint a borsodi ipari üzemek gépgyártási szakemberei, csaknem kétszázan.

kordos józsef, tanszékvezető egyetemi tanár megnyitójában a tudomány és a gyakorlati gépgyártás összefogásának szükségességét, a tapasztalatok kicserélésének fontosságát hangsúlyozta.

az ülészekon tíz előadás hangzott el./mti /

..

bb 39. újfajta módszerrel készített szobor, tíz méteres gobelin a jawa motorkerékpárokról a csehszlovák iparművészeti kiállításon - sajtótájékoztató a csehszlovák kultúra előadótermében

sb/tr/s vg 1961. november 17.

a csehszlovák kultúra népköztársasági uti előadótermében pénteken sajtótájékoztatót tartott ludek cech, a prágai művészeti iparok vállalat tervezője, a november 22-én megnyíló csehszlovák iparművészeti kiállításról.

a magyar - csehszlovák kulturális egyezmény megkötése 10. évfordulójának megünneplésére most több kulturális eseményre került sor, s ebből az alkalomból rendezik meg az iparművészeti kiállítást is. mintegy 250 alkotást, kovácsolt vas-tárgyakat, szobrokat, gobelin képeket, csiszolt - és ragasztott üvegdiszket, mintás textilanyagokat, butorokat és apró használati eszközöket állítanak ki. a sajtótájékoztató többször is hangsúlyozta, hogy nem kimagasló eredményekkel akarnak dicsekedni, hanem a csehszlovák iparművészet legjellemzőbb munkái mutatják be.

/folyt.köv./
15.37
16.15

- 30 -

bb 39./ újfajta..../ 1.folyt.s

a legnagyobb kiállítási tárgy tíz méter hosszú és két méter magas gobelin-kép. ez érdekes művészi megoldással ábrázolja a jawa motorkerékpár fejlődését és szemlélteti, milyen világrészekre szállítják ezt a kedvelt csehszlovák gyártmányt. a kiállításon bemutatnak egy új módszerrel, a fémszórással előállított nagy fémszobrot is. az iparban már ismert módszer a fémszórás. lubos moravec professzor és felesége olyan megoldást talált, amellyel ezt az eljárást a képzőművészek is felhasználhatják bronz, vagy más fémszobrok elkészítésére. agyagmintára fújják rá a megolvasztott fémet, s később ugyanúgy csiszolják, alakítják a fém felületét, mintha a hagyományos eljárással öntött szobor külsején végeznék az utolsó simításokat. így nagy előny, hogy a fémszórással mindössze 50 kiló színesfém kell akkora szoborhoz, amelynek súlya 3-4 mázsa lenne, ha öntéssel készítenék.

az iparművészeti múzeumban megnyíló kiállítást november 22-től december 10-ig minden nap megtekinthetik az érdeklődők.
/mti /

..

bb 41. kiss károly látogatása debrecenben

vidfm/ke/s fm 1961. november 17.

kiss károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára és kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes debrecenbe látogatott. a vendégeket a megyei pártbizottságon gódor ferenc, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára és kovács béla, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának osztályvezetője fogadta. kiss károly és kaszás ferenc felkereste az egyik katonai alakulatot. beszélgettek az egységek parancsnokaival a katonákkal, majd kiss károly az alakulat gyűlésén időszzerű bel- és külpolitikai kérdésekről adott tájékoztatót./mti /

15.44
16.15

- 31 -

bb 40. szépülnek, gazdagnak a kerületek - kerületi tanács-
elnökök sajtótájékoztatója az idei eredményekről és a jövő évi
tervekről

t zs/tm/vl sr

1961. november 17.

pénteken az 5. kerületi tanácsnál három budapesti kerületi
tanács végrehajtó bizottságának elnöke sajtótájékoztatón számolt
be a kerületfejlesztési tervek idei eredményeiről és a jövő évi
programról. csehik ferencné, az 5. kerületi tanács végrehajtó
bizottságának elnöke egyebek között elmondotta, hogy a belváros
lakóépületeinek tatarozására, a házak felújítására mintegy 80
millió forintot költenek. új köntöst kaptak a szent istván köruti
lakóházak, megkezdték a váci utcai épületek tatarozását és né-
hány ház kivételével a tolbuhin körúton, illetve a muzeum kör-
úton is befejezték a sortatarozást. a lakók sokat panaszkodnak a
rossz liftekre, ezért a felvonók javítására 3,5 millió forintot
fordítottak, s jövőre is jelentős összeget szánnak erre a célra.

a következő hónapok egyik központi feladata a belváros ké-
pének további szépítése, az 5. kerület rendjének, tisztaságának
javítása. átépítik az elhanyagolt, rossz állapotban levő portá-
lokat, rendbehozzák, bővítik a korszerűtlen üzleteket, s foly-
tatják a duna alsó rakpartjának „nagyakarítását”, a belváros
sok reprezentatív utcájában azonban még mindig raktárak, irodahe-
lyiségek, műhelyek foglalnak el üzlethelyiségeket - s ezek elköltöz-
tetése, vontatottan halad. a kristóf tér 6-ban levő szőrmefeldol-
gozó vállalat raktárának például a tanács hiába ajánlott fel
másutt megfelelő cserehelyiséget, nem hajlandók kiköltözni.

a városképet egyébként azzal is javítják, hogy a kerület még
meglevő „foghijjain”, korszerű, szép új épületeket emelnek, s a
következő években összesen 72, jelenleg üresen álló telket építe-
nek be.

az 5. kerület - amely évente 100 millión felüli összegekkel
gazdálkodik - a rendelkezésére álló pénz jelentős részét a keres-
kedelmi hálózat további fejlesztésére fordítja. rendbehozzák pél-
dául a petőfi sándor utcai és semmelweis utcai vendéglátóipari
üzleteket, új, szebb külsőt kap a párisi udvar. s tatarozzák a
petőfi sándor utcát a kigyó utcával összekötő belső udvar el-
hanyagolt üzleteit is.

a jövő évi tervek között szerepel az épülő erzsébet hid
környékének építészeti rendezése, a nagy forgalmu kerület új
autóparkirozójának kialakítása, bölcsőde építése, és a veres pál-
né gimnázium épületének korszerűsítése.

/folyt.köv./

15.50
16.15

- 32 -

bb 40. /szépülnek ... 1. folyt./ vl

gyurcsó ferenc óbudai tanácselnök egyebek között arról szá-
molt be, hogy a valaha rendkívül elhanyagolt óbudai városrész
gyors ütemben fejlődik. a kísérleti lakótelep új épületeibe ma
már mintegy kétezer lakó költözött be, s az építkezéseket a ke-
rületben a következő években tovább folytatják: rendezik az ár-
pád hid budai hídfőjének környékét - az évszázados emlékeket ör-
ző apró házak egyikét-másikat és a műemlékeket nem bontják le.

a 3. kerületben egyébként jövőre körülbelül másfél millió
forintos községfejlesztési alappal számolnak, s a pénz nagy ré-
szét a közművek fejlesztésére és az uthálózat javítására szánják.
a terv az, hogy 1962-ben - jobbára csillaghegy környékén - négy-
kilométerrel bővítik a vízcsövek hosszát, az elhanyagolt, rossz
állapotban levő utak burkolatát pedig mintegy 680 négyzetméte-
res területen javítják meg.

a szakemberek azzal az érdekes elképzeléssel foglalkoznak,
hogy a hajógyári szigetet rendezik, kiépítik, s szinte kis mar-
gitszigetté varázsolják. a terv az, hogy a hajógyárat megfelel-
ően elhatárolják s a fennmaradó 100 holdnyi területen sportpá-
lyákat, parkokat, játszótereket építenek.

valachi gyula, a 15. kerületi tanács vb elnöke azokat a
problémákat sorolta fel, amelyeknek lehetőség szerinti megoldá-
sát a kerületi tanács a következő években napirenden tartja. 15
évvel ezelőtt a kerületben az asszonyok még esővízzel mostak, s
az idén már 92 kilométer hosszúságú a vízvezeték-hálózat. jövőre
folytatják a fejlesztést, s újabb 5 kilométerrel növelik a háló-
zatot. sok a gidres-gödrös, poros, sáros utca, ezért a járdaépíté-
sokra is tetemes összegeket irányoznak elő. az igények nagyobbak
a lehetőségeknél, ezért a tanács a körzetek lakóira bizza, vitassák
meg, döntsék el, hogy a vízcső és utépitéseket melyik részeken,
milyen szakaszokon végezzék.

a szülőknek, pedagógusoknak éveken át gondot okozott a gye-
rekek nyári üdültetése, táborozása. most a kerület északi részén
mintegy 3 hektáros területen szép, jól felszerelt ifjúsági tá-
bort építenek, amely nemcsak nyáron, hanem télen is rendelkezésre
áll majd.

a tanácselnök beszámolt arról is, hogy örvendetesen megnőtt
a lakosság érdeklődése a közösség ügyei iránt. évről-évre mil-
lions segítséget adtak a társadalmi munkások a fejlesztési tervek
végrehajtásához, s például most az ifjúsági tábor építésének ter-
veit a népfront műszaki körében tömörült mérnökök készítik. /mti/

16.00

16.45

- 33 -

bb 42. a vegyipar nagyarányu fejlesztéséhez szükség van az ujitók segítségére - az új technika kérdéseiről tanácskoztott a vegyipari ujitókonferencia.

t szf/gg/s vg 1961. november 17.

a vegyipari dolgozók szakszervezete és a nehézipari minisztérium pénteken rendezte meg a vegyipar ujitóinak harmadik országos tanácskozását.

a vitaindító előadást szekér gyula nehézipari miniszter-helyettes tartotta. hangsúlyozta, hogy a vegyipar nagyarányu fejlesztéséhez szükség van az ujitók segítségére, az iparág ujitási mozgalmának népgazdasági eredménye. 1959-ben és 1960-ban számottevően növekedett, az idei első félévben tovább emelkedett az előkalkulált és utókalkulált népgazdasági eredmény. az idén kissé visszaesett a bevezetett ujitások száma, a tapasztalat az, hogy a nagyobb jelentőségű, pénzben közvetlenül kifejezhető eredményű ujitásokat rendben megvalósítják, de elhanyagolják a kisebb, pénzértékben közvetlenül ki nem fejezhető értékű ujitásokat, pedig ezek is rendkívül fontosak a minőségjavítás, a balesetelhárítás és a fizikai munka megkönnyítése szempontjából.

az előadást követő vitában felszóltat tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke. mint mondotta, az ujitómozgalom általános fejlődéséhez a vegyipari ujitók is nagy-méretben hozzájárultak. utalva a vitában elhangzottakra, kijelentette, itt az ideje, hogy felülvizsgálják az ujitás fogalmát és újra pontosan meghatározzák, mi fogadható el ujitásként. ma már úgy kell alakítani az ujitómozgalmat, hogy fokozottan a műszaki fejlesztésre, az új technika megvalósítására irányítsa a dolgozók figyelmét. erre vonatkozólag javaslatot terjesztenek az ujitók és fel-találók december 3-i országos tanácskozása elé. rendezni kell a társ-szerzőség kérdését is, mert sok az ál-társ-szerző. bejelen-tette, hogy a találmányi hivatal hosszabb ideje foglalkozik az egész ujitómozgalmat átfogó törvénytervezet kidolgozásával. ebben ezeket a problémákat igyekszik megoldani.

a tanácskozás végeztével szekér gyula miniszterhelyettes kitüntetések és jutalmakat adott át a legjobban dolgozó ujitási előadóknak, valamint a kiváló ujitóknak. /mti /

16.09

-.-
- 34 -

bb 44. ujjabb két megye teljesítette kenyérgabona vetéstervét - 5-6 centiméteresek a gabonák a tiszta és tarna mentén

vid ö kz szb ká

1961. november 17.

ismét gyarapodott azoknak a megyéknek a száma, ahol a teljes tervezett területen földbe került a jövő évi kenyérnekvaló magja: csütörtökön teljesítették a buza vetéstervét a békés és a veszprém megyei közös gazdaságok. mint a legfrissebb veszprémi jelentés rá-mutat a megye szövetkezeti gazdái az utóbbi hetekben megfeszített munkával küzdötték le a kedvezőtlen időjárás okozta nehézségeket. előbb a szárazság, később az esőzések gátolták a munkát. a zirci és a keszthelyi járásban például az utolsó holdakat már kéz-zel kellett elvetni. a felázott talajokon ugyanis már se géppel, se fogattal nem boldogultak. e nehézségek ellenére ebben a megyé-ben pontosan egy hónappal előbb került a földbe az őszi gabona, mint az elmúlt évben. a 80.000 holdas megyei vetéstervet előrelát-hatóan túl is teljesítik a közös gazdaságok. már eddig több mint 200 hold kenyérgabona került a földbe terven felül.

békés megyében 174.000 hold búzát vetettek, s ebből mintegy 70.000 hold a nagytermőképességű olasz és szovjet fajta. jó ütem-ben halad a betakarítás is. befejezéshez közeledik a cukorrépa-szedése. előrelátóan gondoskodnak a termelészövetkezetek a téli ta-karmányról: mintegy 90 százalékban levágták a már letört kukoricák szárát. ebből körülbelül 3.000 köbméter jóminőségű silótakarmányt készítettek.

heves megyében, ahol a közös gazdaságok már október utolsó nap-jában teljesítették vetéstervüket, az utóbbi napokban 80 millimé-ternyi csapadék áztatta meg a földeket. a magvak, amelyek a száraz talajban hosszú hetekig nem indultak csírázásnak, most szinte egyik-napról a másikra kikeltek. 76.000 hold kenyérgabona zöldell a me-gye határában. tiszta és a tarna mentén, a hatalmas, összefüggő táblák már 5-6 centiméteres magasságot is elérik a zsenge vetések.

hajdu-biharban, ahol augusztus közepétől november elejéig egyet-len csöpp eső sem hullott, az utóbbi napokban ugyancsak kiadós eső-ket kapott a határ. az esők több mint 100.000 hold, minden nehézség ellenére is jól előkészített magágyba került vetést találtak a föld-ben. a csírázás itt is gyorsan megindult, s már sorolnak a gabonák. az időjárás kedvező. a növények gyorsan fejlődnek. /mti /

16.45

- 35 -

bb 49. a dolgozók gyorsíró- és gépiróversenyének eredménye

k tr szb fm

1961. november 17.

az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság közzétette a dolgozók ideai gyorsíró- és gépiró versenyének eredményét.

a percenként 450 szótagos gyorsíróverseny győztese dr. baczony lászló, a magyar távirati iroda munkatársa; második helyezett dr. kiss károly, a magyar gyorsírók és gépirók országos szövetségének titkára; harmadik fenyvesi mária, a magyar távirati iroda szerkesztője.

a 400 szótagos fokon első lett fenyvesi mária, második dr. baczony lászló, harmadik dr. kiss károly.

a 350 szótagos fokon hámosi jeno tanár /vác, gépiró és gyorsíró iskola/, a 300 szótagos fokon kun irén /népszabadság/, a 250 szótagos fokon fónai edit /hőtechnikai kutató intézet/, a 200 szótagos fokon urgyvári ilona /berettyóújfalú és vidéke körzeti földművelésügyi tanácsok/, a 150 szótagos fokon futó lászlóné, /mszmp bács-kiskun megyei bizottsága/ győzött.

a gépiróversenyt négy sebességi csoportban rendezték meg. a percenként 400 leütés feletti csoport helyezettjei: rajkai artorné /könnyűipari minisztérium/, esztergályos ferencné /belügyminisztérium/, farkas sándorné /élelmezésügyi minisztérium/. a 320, 260, illetve 200 leütés feletti csoport győztesei: porteleky istvánné /külkereskedelmi minisztérium/, lakihegyi ilona /vas utcai gép- és gyorsíró iskola/, farkas margit /ceglédi szeszipari és szikvizgyártó vállalat/. gépirásból a legjobb férfi versenyző sárosi lajos /közlekedés- és postaügyi minisztérium 1. vasuti főosztály/.

a legjobb idegen nyelvű versenyző címét 200 szótagos francia nyelvű gyorsírási áttételével benkő lázár egyetemi hallgató, illetőleg a német nyelvű gépirásból másolásban elért eredményével esztergályos ferencné érdemelte ki.

a csapatversenyben gyorsírásból és gépirásból egyaránt a közlekedés- és postaügyi minisztérium 1. vasuti főosztály csapata győzött. /mti/

17.45

18.40

-:-

- 36 -

bb 43. a pénzbeni munkadíjazás növeli a szervezeteti tagság munkakedvét, részvételét a közös munkában. - az új jövedelemrészesezési módszer tapasztalatairól tanácskoztak a földművelésügyi minisztériumban

1961. november 17.

t ie/lm ká

a földművelésügyi minisztérium kezdeményezésére az ideán több gazdaságilag megerősödött termelőszövetkezetben vezették be a tagság pénzbeni munkadíjazását. az úttörő munka tapasztalatainak megvitatására az érdekelte szövetkezetek elnökei és főkönyvelői pénteken tanácskoztak a földművelésügyi minisztériumban. az új jövedelemrészesezési rendszer tanulságairól tóth mátyás, a minisztérium osztályvezetője tartott bevezető előadást, majd a szövetkezetek vezetői mondták el tapasztalataikat, javaslataikat.

egyöntetű vélemény volt: a pénzbeni munkadíjazás teljesen megfelel az elosztás szocialista elvének, s igen sok előnnyel jár. bebizonyosodott azonban az is, hogy ezt a rendszert csak a gazdaságilag már megerősödött, szilárd vezetéssel rendelkező szövetkezetekben lehet sikeresen alkalmazni.

a pénzbeni munkadíjazás legfőbb ideai tanulsága, hogy hatására jelentősen megnőtt a tagok munkakedve, s részvétele a közös munkában. ez a tapasztalat olyan szövetkezetekből származik, ahol a jövedelem és a munkafegyelem körül eddig sem volt különösebb probléma, s így igen valószínű, hogy a gyengébben gazdálkodó szövetkezetekben még fokozottabban jelentkezik a meghatározott szinten garantált jövedelem kedvező hatása. a pénzbeni díjazást alkalmazó szövetkezetekben már nincs, vagy alig van munkaerő-probléma és megszűnt a munkaerő-vándorlás. az új módszer bevezetése óta például a nagyecenki széchenyi tsz-be 23-an, a tiszadobi táncsics tsz-be 32-en, a nyiregyházi ságvári tsz-be pedig ötvenen tértek vissza, illetve jelentkeztek új tagként. az új munkadíjazás legfőbb eredménye, hogy serkentő hatására az illető szövetkezetekben minden munkái időben és jól el tudtak végezni. a pénzbeni munkadíjazás emellett kedvező hatást gyakorol a munka, - elsősorban az élők munkafordítások takarékosására. a legtöbb helyen igyekeznek elkerülni a felesleges, a hozamokat nem növelő munkákat s az eddignél jobban ügyelnek arra is, hogy csak ténylegesen elvégzett munkáért irjanak jóvá, illetve fizessenek ki munkadíjat.

/folyt.köv./
16.50

- 37 -

bb 31. /a börtönben sanylődő... 2. folyt./- szb

a gheorghiu-dej hajógyár dolgozó a gépműhelyben, a hajóműhelyben, a tmk-részlegben és az öntödében tartottak szolidaritási röpgyűléseket, összesen mintegy ezer részvevővel. tiltakozó táviratukban megállapítják: támogatják az algériai népet és azokat a francia dolgozókat, akik kormányuk szégyenletes fajúldozó politikája ellen harcolnak; követelik a francia börtönökben sanylődő politikai foglyok szabadonbocsátását, a béke megteremtését algériában.

a csepel vas- és fémművekben a dolgozók több mint hetven röpgyűlésen mondtak elítélő véleményt a francia kormány az algériai hazafiak elleni brutális magatartásáról. a helyi szakszervezeti szervek vezetőinek a legújabb feljleményekről szóló tájékoztatója után minden üzemszben tiltakozó táviratot szövegeztek meg, amelyben szabadságot követelnek ben bellának és a többi, fogvatartott algériai hazafinak.

a ruggyantaárugyár csőszerelő műhelyében tartott röpgyűlésen, lakatosok, műszerészek, erőtelepi és kazánházi dolgozók - közöttük a szocialista brigádok tagjai - tiltakoztak az emberi szabadságjogokat sárbatipró törvénytelenység ellen, amely a börtönökbe zárt algériai hazafiakat és az egész algériai népet sújtja. népes tiltakozó gyűlések zajlottak le a hazai fésűsfonóban, a magyar posztógyárban és más budapesti üzemekben is.

x x x

a magyar vöröskereszt elnöksége a budapesti francia követséghez tiltakozó táviratot juttatott el. - a magyar vöröskereszt, mint emberbaráti szervezet, mélyen átérzi az éhségstrájkot folytató algériai hazafiak szenvedését, akiknek élete veszélyben forog. reméljük, hogy a francia hatóságok felelősségük tudatában végeztetnek a foglyokkal szemben elkövetett kegyetlenkedéseknek - hangzik többek között a távirat. /mti/

--

- 38 -

17.07

1800

[Handwritten signature]

bb 43. /pénzbeni... 1. folyt./-lm

a pénzbeni munkadíjazás rendszere új problémaként vetette fel a díjtételek megállapítását. a tanácskozáson elhangzottak szerint a munkadíjakat a legtöbb szövetkezet már az első esztendőben reálisan határozta meg, s az év közben kifizetett összegeket az év végén - az aszályos év ellenére is - 20-30 százalékkal ki tudják egészíteni. a munkanormák és díjtételek kialakítása azonban még további finomítást kíván. egyes helyeken nagy még az aránytalanság, van olyan szövetkezet, ahol az állattenyésztésben dolgozók havi átlagos jövedelme kétszerese a növénytermesztésben dolgozóknak. a földművelésügyi minisztérium, akárcsak az idén, a jövő évre is ad ki normakönyvet, ezt azonban csak segítségnek szóják ahhoz, hogy a szövetkezetek maguk alakítsák ki a náluk szükséges és legjobban megfelelő normákat. ehhez a munkához a minisztérium üzemszervezési kutató intézete utmutatót bocsát rendelkezésükre.

az új munkadíjazási rendszer egyes problémáinak megoldásához hasznos segítséges ígérnek azok a tapasztalatok, amelyeket a minisztérium munkatársai és több szövetkezet vezetői szerzett az idén a szovjet kolhozokban. az egyik ilyen probléma a természetbeni ellátás, amelynek fenntartása mind a tagok személyes szükséglete, mint a háztáji árutermelés érdekében a pénzbeni díjazás mellett is indokolt. a szükséges kenyérgabonát és takarmányt most a legtöbb készpénzben díjazó szövetkezetben a tagság megvásárolja a közös gazdaságtól, ennek a megoldásnak viszont hátrányai is vannak. előnyösnek látszik egyes szovjet kolhozok módszere, ahol a természetbeniek egyrészt előre megtervezik a munkadíjban és munkadíjként osztják ki. eltérnek a vélemények a prémizálással kapcsolatban is, bár az általános tapasztalat az, hogy az anyagi ösztönzésnek ez a formája még a legfejlettebb és önmagában is ösztönző elosztási rendszer mellett is hasznos. a tanácskozás résztvevői helyesléssel fogadták azt az, ugyancsak szovjet kolhozokban látott módszert, amely szerint a prémiumot előre meghatározott optimális időben, illetve minőségben elvégzett munkák után fizetik.

a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban is, hogy a garantált pénzbeni díjazás biztonságos alkalmazása szükségessé teszi a pénzbeni vagy természetbeni tartalék alapot. arra törekednek, hogy néhány év alatt az évi munkadíj 20-25 százalékának megfelelő tartalékot képezzenek. /folyt.kö./

17.15

1800
[Handwritten signature]

- 39 -

bb 43. /a pénzbéni...2.folyt./-lm

sok szó esett a tanácskozáson arról a széleskörű érdeklődésről, amely a legfejlettebb jövedelemelosztási forma uttörő alkalmazását az ország termelőszövetkezeteiben kíséri. a nagycenki széchenyi tsz-ben például már husz szövetkezet képviselői jártak tapasztalatcserén. az eddigiek szerint jövőre több mint kétszáz olyan szilárdan gazdálkodó termelőszövetkezet kíván rátérni a pénzbéni díjazásra, ahol az új módszer feltételei megvannak. ezeknek a szövetkezeteknek a részére az év végéig tapasztalatcseréket rendeznek azokban a közös gazdaságokban, ahol a pénzbéni munkadíjazást az idén a legjobb eredménnyel alkalmazták. /mti/

--

bb 55. munkasgyűlése 6-os autójavitó vállalatnál

gk-lm vg

1961. november 17.

a szakszervezeti világtalálkozásra való felkészülés jegyében lelkes hangulatú gyűlést tartottak a 6. autójavitó vállalat dolgozói. a gyűlésen a moszkvai kongresszus jelentőségéről és a nemzetközi helyzetről földvári aladár, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtitkára - a világtalálkozásra utazó magyar küldöttség tagja - beszélt.

az üzem több brigádja vállalta, hogy a moszkvai kongresszus tiszteletére 7 százalékkal túlteljesíti termelési előirányzatát. a gyűlés végén az üzem dolgozói díszes emléklapot adtak át földvári aladárnak, amelyen a magyar autójavitó szakma dolgozóinak nevében sok sikert kívántak az 5. szakszervezeti világtalálkozásra munkájához. /mti/

--

bb 47. győr-sopron megye teljesítette évi baromfiértékesítési tervét

vid ká/j-lm bs

1961. november 17.

győr-sopron megye termelőszövetkezetei és a háztáji gazdaságok együttesen 115 vagon baromfi értékesítését tervezték erre az esztendőre. a felvásárló vállalat ezideig a közös gazdaságoktól 68, a háztáji gazdaságoktól pedig 47 vagon baromfit vett át, s ezzel a megye teljesítette évi baromfiértékesítési tervét. a csornai és a kapuvári járás termelőszövetkezetei már eleget tettek hízottsertés értékesítési tervüknek is. /mti/

-- 40 --

17.20

18.00

Y&K

bb 45. a még gyengébben működő termelőszövetkezetek megerősítéséről tárgyalt a győr-sopron megyei tanács

vid ká/j szb ká

1961. november 17.

a győr-sopron megyei tanács pénteki ülésén napirendre tűzte a még gyengébben működő termelőszövetkezetek helyzetének megvitatását. a végrehajtó bizottság beszámolója megállapította, hogy a szakszervezetek részére készítették meg a megfelelő intézkedési terveket. ezek végrehajtása után 13 közös gazdaság ma már a közepesek közé sorolható. több termelőszövetkezetben azonban nem hajtották végre következetesen az intézkedési tervet, és az aszályos időjárás is hozzájárult ahhoz, hogy ezek a gazdaságok nem tudják teljesíteni ártermelési tervüket, s nem tudják kifizetni a tervezett munkaegység részét. a megyei tanács újabb erőfeszítéseket tesz, hogy ezek a termelőszövetkezetek is rövid időn belül gazdaságilag megerősödjének. erre a célra használják fel többek között a rendelkezésre álló beruházási keret egy részét is. a tanácsülésen részt vettek a gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetek vezetői, és meghívtak több nagy tapasztalattal rendelkező termelőszervezeti vezetőt is. a vita, a mindkét részről elhangzott felszólalások azt bizonyították, hogy a gazdaságilag szilárd közös gazdaságok hatatos támogatást tudnak nyújtani a gyengébb szövetkezeteknek. erre a támogatásra a rászoruló szervezeti gazdaságok a jövőre még inkább számíthatnak.

a tanácsülés a továbbiakban foglalkozott a megye vízügyi helyzetével, s többek között elhatározta, hogy az öntözőcsatornák és műtárgyak helyreállításával újabb 7000 hold terület öntözését teszi lehetővé. /mti/

--

bb 46. négy megye földművelésszervezeti cukrászainak kiállítása kapuvárott

vid ká/j szb ká

1961. november 17.

négy megye: győr, vas, komárom és veszprém földművelésszervezeteinek cukrászai legszebb készítményeikből kétnapos kiállítást rendeztek kapuvárott. a több mint 50 féle tortának, különböző édesipari készítménynek már az első napon több mint 3000 nézője volt. a kiállítás újdonságai azok a félkész termékek /tortalapok, krémek, stb./ voltak, amelyek megkönnyítik a háziasszonyok részére a sütemények és torták készítését. /mti/

--

17.27

18.05
Y&K

- 41 -

bb 48. szobrot állítottak ujbpesten komját aladárnak

t vt/sze szb sr

1961. november 17.

Ujbpesten, a komját aladár utca és az erzsébet utca sarkán az új parkban pénteken leplezték le ünnepélyesen az első magyar kommunista költő, a forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, komját aladár mellszobrát, amelyet a 4. kerületi tanács állíttatott. A bensőséges szoboravató ünnepségen megjelentek a 4. kerületi pártbizottság, a tanács és a tömegszervezetek, az írószövetség képviselői, résztvett a költő özvegye, számos barátja, kortársa. Remete László író méltatta komját aladár irodalmi és munkásmozgalmi tevékenységét.

- annak az osztálynak költője volt, amely minden elnyomott osztály, minden elnyomott nép felszabadítását tűzte ki célul. Komját aladár az irodalomban is a forradalmi utat választotta, nemcsak kommunista, internacionalista is volt, a proletár forradalom eszméje éltette 1937-ben bekövetkezett haláláig. Nem véletlen, hogy ezt a szobrot éppen ujbpesten leplezzük le, hiszen komját aladárt forradalmi tevékenységének kezdete ehhez a nagymúltú munkáskerülethez fűzi, amelynek legjobbjai fegyveresen szálltak szembe a fasizmussal.

Egressi István előadóművész elszavalta a költő magyar szegények szava című versét, majd Lenkei László, a 4. kerületi népfrentbizottság elnöke, a kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese leleplezte a szobrot, Borics Pál alkotását.

- megtiszteltetés - mondotta - kerületünk lakosai számára, hogy a hőstelki, bátor szívű emberről készült szobor előtt, a kommunista költő előtt, meghajthatjuk fejünket, akinek szíve itthon és az emigrációban szeretett hazájáért és azokért az eszmékért dobogott, amelyek saját népének, az egész dolgozó emberiségnek felemelkedését, boldogulását célozzák.

Elsőnek a komját aladáról elnevezett és az erzsébet utcai általános iskolai uttorói, - akik a park és szobor gondozását vállalták - helyezték el a megemlékezés koszorúit. Ezután az írószövetség képviselőiben Illés Béla és Goda Gábor koszorúzott, majd a 4. kerületi népfrentbizottság koszorúját tették le a szobor talapzatára. Az alkotóművész a szobor kicsinyített mását átadta a költő özvegyének, majd a bensőséges ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget. /mti/

17.40

18.10
K/25

- 42 -

bb 50. félmillió fiatal vesz részt a kisz-oktatásban

i lv/gg szb sr

1961. november 17.

A kisz központi bizottságának pénteki sajtótájékoztatóján többek között elmondották: november közepén országszerte megkezdődött az idei kisz oktatási év. Az előzetes jelentések szerint ebben az évben több mint félmillió fiatal vesz részt a különböző oktatási formákban. A nyáron ötezer propagandista két-háromhetes tanfolyamokon ismerkedett a tananyaggal, a legjobban bevált oktatási módszerekkel. /mti/

--

bb 52. négy megye társadalombiztosítási szakembereinek tapasztalatcseréje szombathelyen

vid ke szb ki

1961. november 17.

A szot társadalombiztosítási főosztálya tapasztalatcserét rendezett pénteken szombathelyen a zala, győr-sopron, veszprém és vas megyei sztk-orvosok, vezető társadalombiztosítási, üzemegészségügyi, biztosítási felelősök és a köjál szakemberei részére. A megbeszélésen a négy megyében végzett brigádvizsgálat alapján elemezték a társadalombiztosítási, üzemegészségügyi teendőket. /mti/

--

bb 58. megérkezett budapestre guinea első magyarországi nagykövete

te szb sr

1961. november 17.

Pénteken megérkezett budapestre Barry Boubacar Biro, a guineai köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Fogadására a keleti pályaudvaron megjelent Radványi János, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője. /mti/

--

17.59

K/25

K/25

- 43 -

bb 51. befejeződött az állatorvostudományi konferencia

t i e s z b k á

1961. november 17.

a magyar tudományos akadémián pénteken folytatódott az állatorvostudományi konferencia. a tanácskozás középpontjában a nagyüzemi állattenyésztés szervezésének állategészségügyi irányelvei állottak; erről tartott előadást dr. szép iván egyetemi tanszékvezető.

az előadás és az azt követő vita abból indult ki, hogy a termelőerők fejlődése az állattenyésztő üzemekben és ezen belül az állategészségügyben is új feladatokat állít fel, új szemléletet követel a szakemberektől. a mezőgazdasági nagyüzemek és a tudomány fejlődésének megfelelően meg kell szervezni a megelőzésen alapuló állategészségügyet, amelynek figyelme kiterjed az épületek telepítésétől kezdve a technológiai folyamatok sorrendjéig az állattenyésztés minden lényeges kérdésére.

a szakosítás és a koncentráció is újabb állategészségügyi feladatokkal jár. az állatorvosoknak kell megállapítaniuk, hogy az egyes tájak jellegének biológiai szempontból milyen állatfajok és hasznosítási ágazatok felelnek meg a legjobban, hogy milyen tömegű állatot lehet káros egészségügyi és biológiai következmények nélkül együtt-tartani. az állategészségügyi szakemberek véleménye szerint a jelenlegi technológiai színvonal mellett az egy telepre koncentrálnak állatok maximális száma szarvasmarhánál 1000, sertésnél és juhnál öt-hatezer, baromfitenyészfarmon 10.000-20.000 és baromfi-árutermelésnél 100.000-200.000.

az előadó ezután ismertette az egyes állatfajok nagyüzemi tartásából adódó főbb egészségügyi feladatokat. befejezésül hangsúlyozta: az állatorvosoknak mindinkább részt kell venniük az állattenyésztés egész munkájában, s az ehhez szükséges ismeretek megszerzését mind a főiskolai oktatásban, mind a specialista továbbképzésben biztosítani kell.

dr. szép iván előadását élénk vita követte. az állatorvos-napok befejezéseként az állatgyógyászat néhány új módszeréről hangzottak el beszámolók. /mti/

18.07

18.30

K/12

-. -

- 4/ -

bb 53. meggyorsítják a boltépítéseket veszprém megyében - fejlesztik a balaton északi partján a vendéglátó hálózatot - veszprémben ülésezett a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma

i t a / h n é s z b v g

1961. november 17.

a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma tausz jános miniszter elnöklétével pénteken veszprémben ülésezett. a kereskedelem illetékesei a párt és a tanácsi vezetőkkel megvitatták veszprém megye kereskedelmi munkájáról szóló jelentést.

veszprém megye áruforgalma az utóbbi években az ipar és a mezőgazdaság fejlődése nyomán jelentősen megnövekedett. különös jelentőséggel bír az északi balaton-part, ahol 1961-ben egymillió bel- és külföldi vendég fordult meg.

az idei nyári szezonban rendszeresen vizsgálták az északi balaton-part kereskedelmi hálózatát. megállapították többek között, hogy kereskedelmi ellátottság tekintetében az elmúlt évekhez képest jelentősen javult a helyzet: az északi tóparton modern bazársorok épültek, bővült a vendéglátó-hálózat is, de például füreden és tihanyban még mindig kevesebb az étterem a kelletténél. a jövőben ezért a belkereskedelem a megyei tanácscsal közösen arra törekszik, hogy fokozatosan felszámolja, ezeket a hiányosságokat.

megvizsgálta a kollégium a megye más területeinek kereskedelmi helyzetét is. az elmúlt évben, 1958-hoz viszonyítva, 23 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolított le a kereskedelem veszprém megyében. az összforgalmon belül azonban néhány aránytalansággal találkozott a kereskedelmi szakemberek. megállapították például, hogy nem kielégítő a ruházati forgalom fejlődése. ennek elsősorban a szaküzlet-hálózat hiányossága az oka. a kollégium ezért felhívta a helyi szervek figyelmét a bolthálózat szakosítására és a nem kereskedelmi célra igénybevett üzlethelyiségek fokozott felszabadítására. különös gondot kell fordítani az ipari centrumok, főleg várpalota és ajka üzlethálózatának bővítésére is. veszprémben a második öt éves terv során korszerű áruház nyílik. a kollégium tapasztalata szerint az új boltok létesítése nem tartott lépést a lakásépítkezés ütemével, emiatt több családi lakóház-település kereskedelmileg el látatlan. kétezerötvennégy új lakásra mindössze négy új üzlet jut, ami lényegesen kevesebb a tervezettnél. a beruházók összesen 2000 négyzetméter alapterületű új bolttal maradtak adósok. a kollégium felhívta a helyi tanács figyelmét ezekre a hiányosságokra és javasolta, hogy részben a községfejlesztési alapokból, részben társadalmi erőik mozgósításával pótolják a hiányokat, elsősorban gyorsan felépíthető peremboltokat létesítsenek. határozatot hoztak arról is, hogy fokozatosan át kell alakítani veszprém megyében az italboltokat, helyettük inkább hangulatos kisvendéglőket nyissanak. /mti/

-. -

- 4/ -

18.28

K/10
K/12

bb 54. fontos feladat az esztétikai nevelés színvonalának emelése - rajzpedagógusok országos tanácskozása

t vt/gg-lm sr

1961. november 17.

Általános és középiskolai rajztanárok, valamint felsőoktatási intézmények képviselőinek részvételével a központi pedagógus továbbképző intézet dísztermében pénteken országos tanácskozást rendezett a pedagógusok szakszervezetének rajzpedagógiai és képzőművészeti tagozata. dr. domonkos imre, a tagozat titkára beszámolójában többek között megállapította, a rajztanárok művészi képességének, oktató-nevelőmunkájának fejlesztésében fontos szerepet töltenek be a nyári művésztelepek. az itt végzett alkotómunka is hatékonyan hozzájárul a szocialista jellegű esztétikai nevelés előrehaladásához. a továbbiakban megemlítette a bács megyei rajzpedagógusok példáját, akik rendszeresen előadásokat tartanak üzemekben, tsz-ekben, állami gazdaságokban, esztétikai és képzőművészeti kérdésekről. elsőként az országban győr megyében létrehozták - a „képzőművészetet kedvelő gyermekek, klubját,„

a beszámolót vita követte./mti/

--

bb 57. a vas megyei tanács elfogadta a megye jövő évi költségvetését

vid fm/ke-lm fm

1961. november 17.

a vas megyei tanács pénteki ülésén jóváhagyta a megye jövő évi költségvetését. jelentős összegeket fordítanak szociális egészségügyi és kulturális célokra. növelik az orvosi rendelő órák számát. 1962-ben a szakrendelések 80.000 óraszámra lesz. a tavalyinál 3.8 millió forinttal több jut az óvodák fenntartására. a költségvetés 43.000 általános iskolai, 4.000 középiskolai, 1.150 esti iskolai tanuló taníttatásáról gondoskodik. nyolcmillió forintot költenek a körmendi mezőgazdasági szakoktatási központ fejlesztésére.

a megye jellegének megfelelően nagy összegeket irányoznak elő az állattenyésztés, állategészségügy fejlesztésére. a rét- és legelőgazdálkodásra 400.000 forinttal több jut az eredetileg tervezettnél. ez lényeges vas megyében, mert egyes gazdaságok állandóan takarmányhiányt küszködnének. az ezüstkalászos tanfolyamok költségeire is többtízezer forintot szánnak.

a költségvetési vita után a népi ellenőrzési bizottságok munkájáról tájékoztattak a tanácsstagok, majd elfogadták az iskolák körzetesítésének ötéves tervét./mti/

46

18.35/

18.35/

bb 56. a falu egészségügyével foglalkozott az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t ms/hné szb sr

1961. november 17.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteki ülésén a falu egészségügyi ellátásának problémáit vitatta meg.

részvett a tanácskozáson dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter, dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes, óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, kárpáti józsef, a vöröskereszt főtitkára, bartos istván, a szot társadalombiztosítási főosztályának helyettes vezetője, dr. szabó zoltán elnöki megnyitójában meleg szavakkal méltatta a szakszervezet elhunyt főtitkárának, dr. pál ferencnek munkásságát. dr. darabos pál, az orvos-szakosztály titkára ismertette ezután a központi vezetőség beszámolóját a falu egészségügyéről.

- a kérdést - mondotta - a mezőgazdasági szocialista átszervezése különösen időszerűvé tette. a szakszervezet sajátos feladatainak megfelelően a központi vezetőség abból a szempontból vizsgálta a problémát, hogy a falusi orvosok és egészségügyi dolgozók élet- és munkakörülményeinek megjavítása, mennyiben járul hozzá a falu egészségügyi színvonalának emelkedéséhez. több megyében brigádok vizsgálták az orvosok és egészségügyi dolgozók helyzetét. a legnagyobb problémát a betöltetlen orvosi körzetek jelentik. a legfrissebb adatok szerint az országban még ma is 146 üres orvosi körzet van, közülük 45 olyan, ahol nincs orvoslakás. különösen nehéz a helyzet szabócs és borsod megyében, ahol az üres körzetek miatt számos orvosra 4-5-6000 ember egészségügyi ellátásának gondja nehezedik.

ezután a falu orvosellátására tett intézkedésekről beszélt. az ugynevezett határidős rendelet alapján az elmúlt évben 400 intézeti orvos vállalt állást vidéken, közülük százan falusi körzetben. hetven körzetben patronáló orvosok látták el a betegeket, nyolcvan helyen pedig átszervezéssel megszüntették a körzetek közötti aránytalanságokat. ezek eredménnyel biztat az orvosképzés új rendje, a fiatal orvosok irányítása. az 1960-ban végzett orvosok közül 150-et általános képzésre irányított a minisztérium. ezek a fiatal orvosok a kórházi gyakorlat után vidéki körzetbe kerülnek. a szakszervezet véleménye szerint ez a módszer látszik a jövőben legcélravezetőbbnek a körzeti orvosok utánpótlásában. foglalkozott az orvosok, védnők, betegápolók közlekedési problémáival és javasolta: hosszudóját kölcsönrel adjanak lehetőségét, hogy járművet vásároljanak. /folyt.köv./

18.43

19.00

- 47 -

bb 56. /a falu egészségügyével... 1. folyt./- szb

másrészt szükséges a fuvardij-kérdés rendezése is.

- a falusi orvosok gyógyító-megelőző munkája - folytatta - a brigádok tapasztalatai szerint megfelelő. ezt mutatják, a statisztikai adatok is, a halálozási számarány például országosan 10.2, a fővárosban 10.0, a falun 10.4 ezrelék. a csecsemőhalandóság országos átlaga 47.7, budapesten 46, a községekben 48.6 ezrelék, - az 1960-os adatok szerint. örvendetes, hogy az orvosok jelentős része nem vágyik el a faluról, s élénken részt vesz a falu kulturális és társadalmi életében. az üzemi orvosok mintájára sok termelőszövetkezet és állami gazdaság szerződéssel alkalmazza az orvost és külön rendelőt is állítanak fel számukra a mezőgazdaság üzemben.

végül rámutatott, hogy a falu orvosainak és egészségügyi dolgozóinak élet- és munkakörülményeit nem lehet egy csapásra megjavítani. a feladatok egy részét csak a második ötéves tervben, illetőleg későbbi időben lehet megoldani.

cserba lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta a központi vezetőséget a második ötéves tervben várható fejlődésről. elmondta, hogy a kórházi ágyak száma 7000-8000 ágygal növekszik. hét, egyenkint 300 ágyas tbc-intézet, 15 új kórház épül, öt kórházat pedig nagymértékben bővítenek. a kórházak legnagyobb részét járási központokban építik és ez a falu egészségügyének fejlesztésében jelentős körülmény. huszonöt új rendelőintézet is épül, s az ötéves terv végéig nyolcezerrel növekszik a napi szakorvosi munkaórák száma. négyszáz új orvosi körzetet alakítanak, amiből 150 lesz gyermekorvosi, 250 általános orvosi körzet. az egészségügyi dolgozók létszáma előreláthatólag 25.000-re nő növekszik. ebből körülbelül 15.000 orvos és egészségügyi dolgozó jut az intézményekre, mintegy 10.000 pedig a jelenleg működő intézmények személyi ellátottságát javítja. már a legközelebbi két évben minden körzeti orvos mellé körzeti ápolónőt osztanak be, ami évente 500 új ápolónő munkába állítását jelenti. az egészségügyre jutó két és félmilliárdos beruházás háromnegyed részét fordítják építési célokra, a többit berendezésekre, műszerekre. az orvos-egyetemek klinikáinak fejlesztésére, újak építésére 300 milliónál nagyobb összeg áll rendelkezésre. igen jelentősek a felújítási kiadások is. az idei költségvetésben már 300 milliónál többet fordítottak ilyen célokra.

/folyt.köv./

18.50

- 48 -

bb 56. /a falu egészségügyével... 2. folyt./- szb

egészségében véve az egészségügyre fordított anyagi kiadások kedvező fejlődést mutatnak, ami a beruházási és felújítási hitelekén kívül annak is tulajdonítható, hogy a községfejlesztési alapokból egyre nagyobb rész jut az egészségügynek. a második öt-éves terv nagy lépést jelent a szocialista egészségügy, a mindenki számára hozzáférhető, magas színvonalú egészségügyi ellátás tekintetében. az igények azonban olyan mértékben növekednek, hogy megfelelő kielégítésük még jó ideig nehézségekbe ütközik.

a vitában foglalkoztak az ivóvíz, a település egészségügy kérdéseivel, az iskolák és középületek egészségügyi helyzetével. óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője rámutatott, hogy az egészségügyi ellátás a falun végbemenő társadalmi és kulturális forradalom egyik fontos része. /mti/

bb 60. a Lágymányosi lakótelepen átadták az ország legkorszerűbb bölcsődéjét

1 lv/tm szb sr

1961. november 17.

a Lágymányosi lakótelepen pénteken ünnepélyes keretek között átadták az ország legkorszerűbb bölcsődéjét. az ünnepségen ott voltak az egészségügyi minisztérium, a fővárosi tanács, a kerületi tanács végrehajtó bizottságának képviselői, valamint a kerületi hazafias népfőnt és a nőtanács vezetői. beszédet mondott dr. cziráki gábor, a 11. kerületi tanács egészségügyi osztályának vezetője.

a nyolcmillió forintos költséggel épült kétemeletes bölcsődében 120 gyermeket helyezhetnek el; külön helyet kaptak a csecsemők és az óvodáskorúak. az új bölcsődét a kerületi március 15. termelőszövetkezet patronálja. első ténykedésük: 100 cserép virággal megajándékozták a kicsinyeket. /mti/

bb 61. a magyar izraelita egyház vezetői az állami egyházügyi hivatal elnökénél

te szb sr

1961. november 17.

prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke pénteken délután fogadta a magyar izraelita egyház vezetőit, akikkel hosszasan beszélgetett az izraelita egyházat érintő kérdésekről. /mti/

18.58

- 49 -

bb 59. megyei tanácsülés zalaegerszegen

vid fm/ke-Lm fm

1961. november 17.

a zala megyei tanács pénteken ülést tartott. a tanácskozásán résztvevők csokona sándor, az mszmp megyei bizottságának titkára és török lajos, a megyei tanács vb. elnöke. a tanácsülés jóváhagyólag tudomásul vette a megyei tanács 1960 évi zárószámadáról szóló jelentést, majd antos istvánnak, a megyei tanács osztályvezetőjének előterjesztése alapján megtárgyalta a megye 1962 évi központi és összesített költségvetését.

a költségvetés szerint zala megye tanácsa 1962-ben csaknem 400 millió forinttal gazdálkodik. a költségvetésnek csaknem egyharmadát a gazdasági ágazat teszi ki. ez magában foglalja a termelészövetkezetek termelésének fejlesztését segítő állami támogatás egyrészét, az állattenyésztés továbbfejlesztésével és az állategészségügy ellátásával kapcsolatos feladatokat is. a rétek és legelők víztelenítésére 1.5 millió forintot, a tanácsok kezelésében levő utak, hidak korszerűsítésére 10.6 millió forintot irányoztak elő. tanácsai beruházásokra az ideinél 30 millióval többet, 81.900.000 forintot költenek.

a szociális és egészségügyi kiadások összege - csaknem 83 millió forint. a költségvetés a jövő év májusában elkészülő 300 ágyas tbc-intézet személyi és dologi kiadásait is magában foglalja. az intézet megnyitásával a megyében 140 fővel emelkedik az egészségügyi dolgozók száma. a kulturális ágazat kiadása - a megye összesített költségvetésének 38.6 százaléka. 1962-ben husszal növekszik az általános iskolai, héttel a középiskolai tantermek száma, az - óvodai férőhelyek száma pedig 225-tel gyarapszik. a jövő évben további 50 általános és középiskolai tanár foglalja el állását.

a megye jövő év központi és összesített költségvetését a tanácsülés - beható vita után - elfogadta.

a tanácsülés ezután meghallgatta pogácsics károlynak, a megyei tanács vb. elnökhelyettesének jelentését az ideai állami felvásárlás helyzetéről. /mti/

19.02

19.10

- 50 -

bb 62. időjárásjelentés

tn-lm bs

1961. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti november 17-én, pénteken 18 órakor:

északnyugati szél

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többhelyen kisebb esővel, a magasabb hegyeken futó hózáporokkal. élénk, a dunántúlon erős északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 4-7 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap északi szél, hidegebb

idő./mti/

--

bb 63. babics antal professzor kapta az ideai semmelweis emlékérmét

t ms/hné-Lm bs

1961. november 17.

a budapesti orvostudományi egyetem tanácsa 1958-ban alapította a semmelweis-emlékérmét, amellyel minden évben az orvostudomány egy kimagasló képviselőjét tünteti ki.

az ideai semmelweis ignác emlékelőadást pénteken tartották a semmelweis-teremben. törő imre, kossuth-díjas akadémikus, a budapesti orvostudományi egyetem rektora megnyitó szavaiban semmelweis ignác orvosi és emberi nagyságát méltatta, majd felkérte babics antal kossuth-díjas akadémikust, az egyetem professzorát, az ideai semmelweis ignác emlékelőadás megtartására.

babics antal professzor a korszerű vesesebészet című előadásában tíz év tudományos kutatómunkájának eredményéről számolt be. ezzel a munkásságával tudományosan alátámasztotta a vesesebészetben használt eljárásokat. beszámolt a sebészeti beavatkozások részleteiről, majd elmondotta, hogy míg korábban a beteg veséknek 70 százalékát távolították el, ma már megváltozott a helyzet, a vesék 70 százalékát megmentik és csak 30 százalékát távolítják el. a korszerű vizsgálati módszerek lehetővé teszik, hogy az orvos kellő időben tudjon beavatkozni és meg tudja állítani a vese pusztulását.

a megjelentek, professzorok, kórházi főorvosok és orvosok elismeréssel fogadták babics professzor előadását. ezután törő imre rektor a megjelentek tapsa közben átnyújtotta babics antalnak az ideai semmelweis ignác-emlékérmét, a kitüntetéséről szóló díszoklevelet és a díjat./mti/

19.08

19.10

- 51 -

bb 64. fogadás svédország nemzeti ünnepe alkalmából

i hi/sze szb sr

1961. november 17.

jean-jacques de dardel, a svéd királyság budapesti követségének ideiglenes ügyvivője pénteken este - svédország nemzeti ünnepe alkalmából - fogadást adott a követségen. a szívélyes légkörben lezajlott fogadáson megjelent nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, incze jeno külkereskedelmi miniszter, szarka károly külügyminiszterhelyettes, a külügyminisztérium és a közlekedés- és postaügyi minisztérium több vezető munkatársa: ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

-. -

bb 65. új magyar dráma ősbemutatója kaposvárrott

vid fm/ke szb fm

1961. november 17.

pénteken ősbemutató volt a kaposvári csiky gergely színházban. zoltán pál: gabriel pat című drámáját mutatták be, amelynek története 1956 után rómban a disszidensek körében játszódik. a darabot bálint györgy rendezte, a főszerepeket szokolai ottó, szlonka mártá, holl jános és kalmár zsóka játszotta. /mti/

-. -

bb 66. shakespeare-előadás debrecenben

vid fm/ke szb fm

1961. november 17.

a debreceni csokonai színház pénteken shakespeare: vizkereszt vagy amit akartok című vígjátékát adta elő. a darabot lengyel györgy rendezte. /mti/

-. -

20.--

2015

-52-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 18.

bb 1. csalt, sikkasztott - egyévi börtönre ítélték

i bc/gk-lm sr

1961. november 18.

dr. mándy györgyné, a fővárosi kertészet pénztárosa az ellenőrzés lazaságát kihasználva sorozatos visszaéléseket követett el. több alkalommal késedelmesen adta postára a napi bevételt, hamis utalványokat készített, s azokra nagyobb összegeket vett fel. ezenkívül hamis bejegyzéseket vezetett a pénztárkönyvbe, s a bér, a táppénz kifizetésével kapcsolatban is különféle visszaéléseket követett el.

a fővárosi bíróság jogerősen egyévi börtönre ítélte, s mintegy hat és félezer forint kártérítésre kötelezte. /mti/

-. -

bb 2. új laboratóriumot kaptak a természettudományi kar hallgatói - épül az izotop-szoba

i sgk-lm sr

1961. november 18.

az eötvös loránd tudományegyetem természettudományi karának fizikaszakos hallgatói új, jól felszerelt laboratóriumot kaptak az elavult puskin utcai helyiségek helyett. az egyetem ifjusági épületének két felső emeletén világos, tágas termekben kísérletezhetnek a legkorszerűbb segédeszközökkel. az utolsóéves növendékek egy teljes emelet „gazdái”, amelynek termei, szobái alkalmasak optikai mérésekre és különféle demonstrációs kísérletekre is. a tervek szerint az épületnek ebben a részében rendezik be az új izotopos szobát, ahol a hallgatók a radioaktivitás témakörébe tartozó kérdésekkel ismerkedhetnek, foglalkozhatnak. az új laboratóriumban műszereket is készítenek, s ennek köszönhető, hogy a következő években egész sor újfajta kísérletet, bemutató eljárást végezhetnek a középiskolák fizikatanárai. az egyetem vezetői úgy gondolják, hogy a laboratóriumban megszerkesztett, összeállított műszerekből kiállítás is rendeznek. itt többek között bemutatják majd az ujszerű és igen érdekes, demonstrációs célokat szolgáló kapcsolásmintát, amelyet plexilapokra helyeztek el és amelyeken a rajzok körvonalait világító festékekkel húzták ki. /mti/

-. -
- 1 -